

**BOGDAN
SUCEAVĂ –
ADÂNCUL
ACESTEI CALME
CRESTE**

În avanpremieră, un fragment
din acest volum, care va apărea
în curând în colecția „Plural”
a Editurii Polirom.

PAGINA 12

DISCURILE LUNII AUGUST

PRIMUL MAGAZIN CULTURAL DIN ROMÂNIA // APARE LUNEA // WWW. SUPLIMENTULDECULTURA.RO

Suplimentul DE CULTURĂ

FITPTI 2022 – JURNAL DE INSIDER

ANUL XVIII ▶ NR. 786 ▶ 3 – 9 OCTOMBRIE 2022 ▶ REALIZAT DE EDITURA POLIROM ȘI ZIARUL DE IAȘI

PAGINA 7

PLAGIATUL, EX-MINISTRUL ȘI PUTEREA PRESEI

PAGINILE 8-9

Noaptea Albă a Galeriilor a fost la Iași

După ce situația epidemiologică de anul trecut a necesitat amânarea evenimentului, Noaptea Albă a Galeriilor, organizată local de Asociația Culturală AltIași, s-a întors în galeriile de artă și spațiile expoziționale ieșene. Astfel,

în perioada 30 septembrie – 2 octombrie 2022, în intervalul orar 18:00-23:59, iubitorii de artă au fost întâmpinați de zeci de entuziaști voluntari NAG pentru a explora propunerile galeriilor locale.

GALERII PARTICIPANTE/ ARTIȘTI/ EXPOZIȚII

- **Borderline Art Space** (bd. Carol I, nr. 4, curtea interioară Habitat Proiect)
Mircea But – *Night Mode*
- **Galeria Aparte** (str. Codrescu Teodor, nr. 6)
Absolvenți ai FAVD, UNAGE – *Interstiții temporale. Situații private*
- **Galeria ArtEast** (str. Păcurari, nr. 108)
Gabriel Caloian – *Anarchic Games*

- **Galeriile de Artă ale Municipiului Iași „Dan Hatmanu”** (bd. Anastasie Panu, nr. 21)
Daniela Grapa – *Imago Mundi*
- **Galeria „Th. Pallady”** (str. Lăpușneanu, nr. 7-9)
Bogdan Bârleanu – *Expoziție de pictură*
- **Galeria „N. Tonitza”** (str. Lăpușneanu, nr. 7-9)
Ozolin Dușa – *Fotografia – de la dorință la meșteșug*
- **Greenhouse** (str. Sf. Atanasie, nr. 25)
Cezar Lăzărescu – *Halta CUG*

DESPRE NAG

Noaptea Albă a Galeriilor este cel mai important eveniment cultural nocturn din România care a atras atenția marelui public asupra artelor contemporane și a tinerilor artiști. Noaptea Albă a Galeriilor a pus bazele unei platforme de promovare a artei contemporane și a tinerilor artiști români, atât prin încurajarea contactului dintre artiști și galerii sau spații dedicate artei contemporane, cât și prin prezentarea

artiștilor unui public extins, căruia îi oferă în fiecare an oportunitatea de a descoperi arta generației din care face parte.

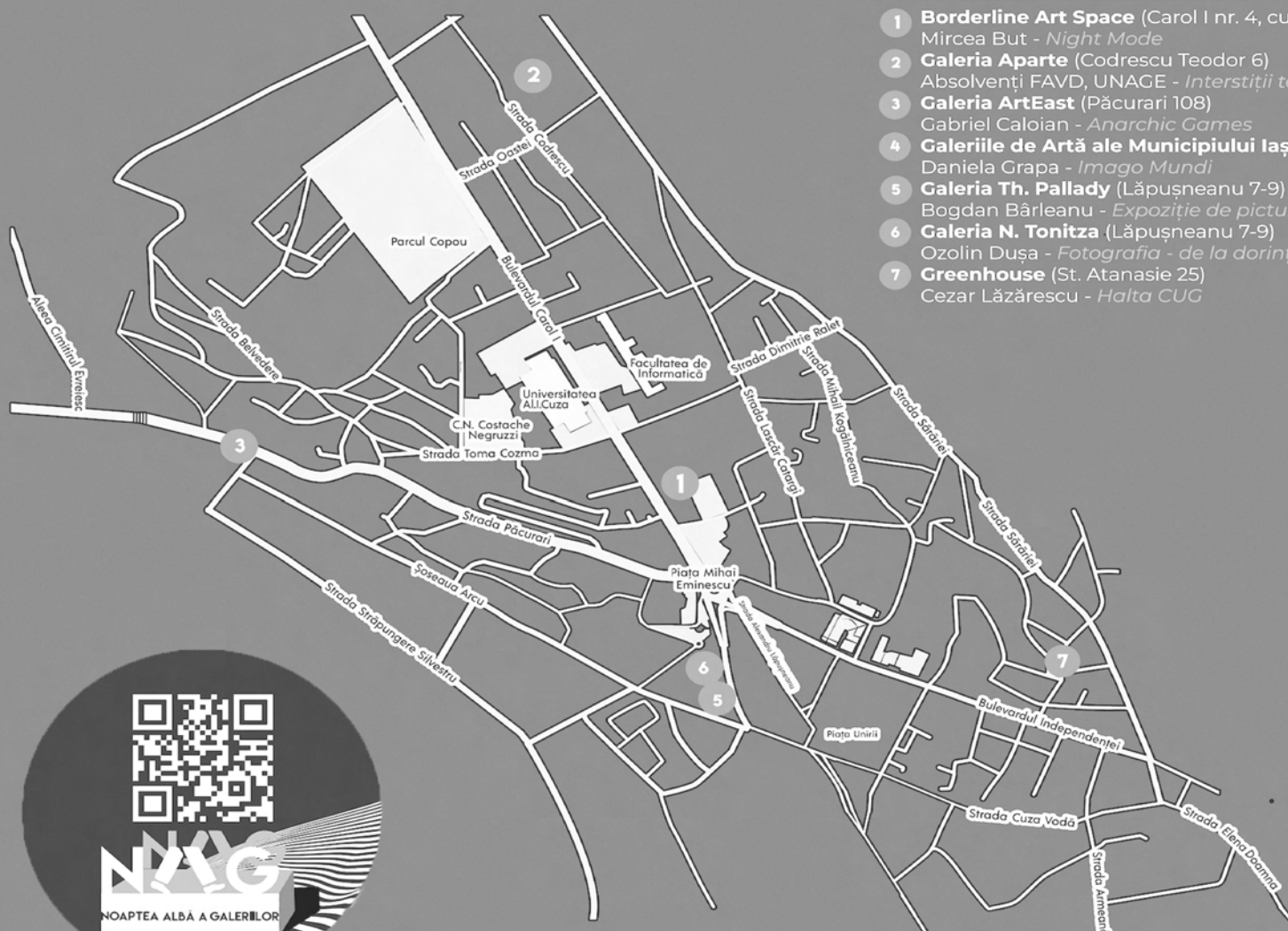
DESPRE ASOCIAȚIA CULTURALĂ ALTIAȘI

Asociația Culturală AltIași a apărut în anul 2011 ca o modalitate oficială de recunoaștere și validare a unui proiect cultural susținut exclusiv prin voluntariat din Iași: site-ul AltIași.ro, lansat pe 20 octombrie 2008. În decembrie

2015, Asociația Culturală AltIași a susținut deschiderea spațiului de artă contemporană Borderline Art Space, iar în 2016 a organizat prima ediție a Noptii Albe a Galeriilor în Iași. În 2018 a implementat un ghid al Iașului multicultural, un proiect care urmărește să facă cunoscută identitatea multiculturală a orașului. Cel mai recent proiect național a constat în trimiterea către toate cele 6.200 de școli din România a unui kit expozițional sub formă de ziar cu desenele lui Dan Perjovschi. **SDC**

GALERII PARTICIPANTE

- 1 **Borderline Art Space** (Carol I nr. 4, curtea interioară Habitat Proiect)
Mircea But - *Night Mode*
- 2 **Galeria Aparte** (Codrescu Teodor 6)
Absolvenți FAVD, UNAGE - *Interstiții temporale. Situații private*
- 3 **Galeria ArtEast** (Păcurari 108)
Gabriel Caloian - *Anarchic Games*
- 4 **Galeriile de Artă ale Municipiului Iași „Dan Hatmanu”** (Anastasie Panu 21)
Daniela Grapa - *Imago Mundi*
- 5 **Galeria Th. Pallady** (Lăpușneanu 7-9)
Bogdan Bârleanu - *Expoziție de pictură*
- 6 **Galeria N. Tonitza** (Lăpușneanu 7-9)
Ozolin Dușa - *Fotografia - de la dorință la meșteșug*
- 7 **Greenhouse** (St. Atanasie 25)
Cezar Lăzărescu - *Halta CUG*

NAG
NOAPTEA ALBĂ A GALERIILOR

PROGRAM: 30.09 - 2.10, 18.00 - 23.59

ALT I AȘI

Astrolab cu unghiuri fixe

Astronomia e aproape la fel de fascinantă ca astrologia, doar că ea chiar are un obiect de studiu. E frumos, dar și bine că obiectul de studiu are miliarde de obiecte. Așa cum e și normal, le observăm și le dăm și nume, începând cu cele din preajma noastră, iar de la romani s-a impus tradiția ca cele mai importante de lângă noi să poarte nume de zei. Bun, ei credeau că sunt doar cinci, dar nu o să ne luăm acum de cât de fraieri erau, că e normal să le știi doar pe cele pe care le vezi cu ochiul liber. Așa că s-au gândit ei să le numească Mercur, Venus, Marte, Jupiter și Saturn. Dar ceva pare vag strident aici.

RADU CUCUTEANU

Mai apoi cercetătorii britanici din Roma antică s-au gândit: dar oare numai Pământul să fie însoțit de lună? Și așa au rămas, cu întrebarea. A fost nevoie de descoperirea uneltelor astronomice (mulțumim, Galilei!) pentru a vedea mai bine și mai departe. Și așa o lume mică și-a dat seama că e într-o lume tot mai mare, până acolo unde ți se sperie imaginația. De altfel, pentru mulți astronomi universul era matematică, astfel încât căutarea limitelor lui avea doar valența de a confirma un model matematic, aplicabil întregului ca și părților. Așa că o parte putea fi studiată, gândeau ei, și de aici dedus întregul. Metoda nu funcționează, știm azi asta, dar a fost nevoie de secolul al XIX-lea să o aflăm, ba chiar și azi mai sunt câte unii care bâjbâie în noaptea credinței proprii zodii. Evident, se ajunsese la o formă de nombrilism pe care Buffon avea să o sintetizeze pe la 1700 sub forma cunoscută: „Le style c'est l'homme”.

Aici riscăm să intrăm în alte acolade, prin urmare le vom evita cu grație și revenim la planete (chit că Buffon era și matematician, și cosmolog, și burgund). Dar dacă partea poate reprezenta întregul, atunci nu mai bine ne uităm la părțile de pe lângă noi?,

se gândiră Tycho Brache și ai lui. Bine, asta era înainte să se uite în cer după Sfântul Prepuț al lui Christos – dar, din nou, aici e o altă poveste.

Așa că asta chiar făcură: se începu să se studieze Luna, cu ideea că ar putea fi un model de aplicat la scară cosmică, ba chiar universală am putea spune. De aici și numele instrumentului pe care îl foloseau în primă instanță: lunetă. Unii ar putea crede că asta arată cât de lipsiți de imaginație erau oamenii de atunci, pe când pentru mine e clar cât de multă imaginație era într-un asemenea demers, câtă energie era investită în a crea și căuta validarea unui sistem matematic ce să cuprindă nu doar o lume, ci toate lumile posibile. Adică o inițiativă de natură divină în sine și care l-a făcut pe om să se schimbe, să gândească altfel lumea. Apoi, când apar telescoapele, e clar că și scopurile se modifică și devin mai îndepărtate.

Și așa apar în scenă noile planete, noile lumi și noile lumi, la care vom ajunge imediat. Mai întâi însă, revenim la întrebarea primă: ce e strident în această înlanțuire de nume: Mercur, Venus, Marte, Jupiter și Saturn? Evident, Venus. Singura planetă care are nume feminin. Și e cumva perfect justificat. În primul rând, e cea mai fierbinte planetă din sistemul solar. Ca zeiță puternică și independentă, Venus nu are nici o lună, nici un satelit. Ca un alt element al unicității sale, Venus a vrut să se diferențieze de băieții din zonă (Mercur, Marte, Jupiter, Saturn) și mai puternic, așa încât e singura planetă din cartier care se rotește în sens invers, în ceea ce se numește rotație retrogradă, dar azi cred că e mai frumos să îi spunem rotație retro.

Dar de ajuns aici, hai să trecem mai departe. Și ce poate fi mai normal decât să ajungem la IUPITER OPTIMUS MAXIMUM, regele de zei, cel atât de plin de aere încât e considerat gigant gazos? Știm cu toții că babilonienii l-au folosit pentru a stabili lunile anului, dar și-au dat seama că e mai ușor cu o stea decât cu o planetă, așa că s-au folosit abject

de soare. Evident că nu o să pomenesc de Marea Pată Roșie sau de alte locuri comune legate de el. Tot la luni ajung, mai bine zis la excepția uneia. Firesc să nu fie toate la fel, mai ales când ai 79. Lux, nu alta. Iar luna aceasta e și ea mai stridentă, dar invers.

Cu excepția notabilă a lui Ganimede, multe dintre lunile lui Jupiter au nume de nimfe și alte codane, care se numără printre cuceririle lui Iupiter Optimus Maximus. Prin urmare le avem pe Europa, Io, Calisto, Elara, Almetea, Leda, Astartea și multe altele. Multe. Plus Ganimede. Care trebuie să se remarce prin ceva, nu? Sigur că da, așa că și-a zis că dacă mai deștept nu poate să fie, atunci barem cel mai mare – și a și reușit, Ganimede este cel mai mare satelit din sistemul nostru solar. Ca să înțelegem mai bine ce înseamnă asta, să ne gândim că Ganimede e puțin mai mare decât Mercur, ceea ce sigur a provocat o răcă aprigă de s-au deranjat planetele zeiești.

Trebuie să spun, ideea în sine de a-l numi astfel mi s-a părut de un romantism feroce. Să afirmi că știința e lipsită de sentiment nu poate fi decât o dovadă a limitării percepției noastre. E un absurd abscons, cum ar spune alții, dar nu eu. Știința fără umanitate e numai gol și vid. Dar și dacă e prea plină de umanitate, se schimbă și devine un altceva în sine. Și iată dovada.

De la greci și minciunile lor mitologice suntem siguri că Jupiter știa ce e frumos. De aici și vorba vestită: ce-i frumos și lui Dominus Deus îi place.

Mitul spune foarte simplu, că Ganimede era un efeb atât de frumos (pe atunci era un tânăr păstor, fiul lui Tros, cel care a dat numele Troiei, venit din Dardanele și erou civilizator – până la urmă asta ne arată cât de scăzut era nivelul timpului, dacă fiul regelui era la păscut), încât Zeus l-a răpit folosindu-se de un zăgan și l-a dus în Olimp ca să fie paharnic zeilor. Și prin asta Ganimede a devenit nemuritor (și Tros a primit niște cai de curse și s-a bucurat de asta).

Ce mai făcea tânărul și atrăgătorul Ganimede în afară de a turna vin și nectar în pocalele zeilor, asta mitul doar ne sugerează, prin golurile pe care le lasă în poveste. Mai adăugăm că știm de la Freud că la elini totul era legat de sex, chit că acest mit al homosexualității e negat de Platon. Dar e ceva cu efebi pe acolo, asta e clar.

Ca să revenim și să spunem cu alte cuvinte, poate fi justificată prezența lui Ganimede în tot alaiul ăsta încă nesfârșit de nume al celor ce l-au atins pe Iupiter la cordul sensibil. Iar aici intervine omul ca creator de mitologie chiar și fără să își dea seama.

Să ajungem înapoi la oile noastre științifice și în contemporaneitate: să spunem și că NASA a

lansat pre-pandemic, în 2019, o sondă spațială cu misiunea specială de a afla mai multe despre Jupiter. Un interes aparte îl comportă în povestea asta, de altfel, chiar Ganimede, pe care s-a descoperit gheață de ceva timp (și pe Europa, de altfel, unde mai recent s-a găsit gheață, dar nu ne interesează aici).

Ne rezumăm a spune că sonda a trecut mai departe, la căutarea de viață microbiană și gândul merge deja către colonizări și tot alaiul filmelor SF.

Dincolo de imagini foarte frumoase, nenatural de frumoase, sonda asta spațială tot transmite extrem de multe informații foarte faine despre Jupiter înconjurat de metresele sale. Și poze, cum spuneam, care mai de care mai impresionante, ca în orice orgie de calitate zeiască.

Problema însă este strict umană, la fel cum este percepția frumosului (că natura nu știe ce e ăla, ea doar este și nu judecă). Dar care este problema? Simplu: de nume. Numele sondei spațiale, ca să fim bine înțeleși. Amuzanții de la NASA i l-au dat. Și la ce s-au gândit ei? Să îi pună numele Juno. Să investească ce face pe acolo Jupiter. Cu Thebe, Elara, Carpo, Ananke, Megaclyte și toate celelalte până la 79.

Adică au trimis-o pe Iunona să-l verifice pe Iupiter, să se mai potolească puțin stricatul cea zeiesc. Doamne, ce oameni! **SDC**

Jurnalul mizantropului nomad (8)

Se înstăpânește toamna, continuăm Jurnalul, ce altceva?

Duminică, 25 septembrie

O notă de acum șapte ani: „În România nu e economie de piață, e economie de mică înțelegere, trebuie să te rogi pentru lucrul tău, prosperă jigodiile și slugile lor, ca pe tot teritoriul cultural al fostului Imperiu Otoman. Și de la înălțimea culturală a șaormeii de toate, dând din buric, în training, frumos, cu răpirea din serai pe perete, cu covorașul de semințe la picioare, românul mediu statistic e mândru de acest Eden al civilizației în care se întâlnesc atât de des hoții cu proștii, fiindcă sunt din belșug și unii, dar și ceilalți”.

O notă de acum șase ani: „Mă nervează antrenorii echipelor de fotbal care susțin că doar rezultatul contează, iar spectacolul e un moft. Asta e ca și cum un actor ar susține că nu are importanță cum joacă,

important e să urce sfânta scândură și să bifeze reprezentăția”.

O notă de acum patru ani: „Guvernul Dragnea III are un nou secretar general: Toni Greblă. Pentru aceia care nu știu de unde vine Greblă, îi informăm că el s-a remarcat în cadrul Revoluției de la Târgu Jiu, când, conform cutremurătoarelor mărturii ale celor prezenți, a stat nedus la treaba mică ore în șir în balconul Partidului, a stat și a vegheat Greblă realizările revoluționare ale oltenilor, pătimind astfel pentru România Liberă, ura, trăiască!”.

Încă o notă de acum patru ani: „Am un prieten care stă la etajul zece și de la el de acasă se văd bine și Catedrala și Casa Poporului. Le știe de când erau ele mici. Și cum stăteam noi așa deunăzi și ne uitam la ele deodată ne-am dat seama că nu putem să spunem care e mai urâtă. Catedrala lui Da-

niel sau Casa lui Ceaușescu? Domnule, o fi nevoie și de una și de alta, să fie primit și Doamne ajută, bravo, neam, dar măcar dacă pe partea estetică nu stăteau așa de rău. Cu alte cuvinte, după ce că e multă, Catedrala Neamului mai e și urâtă cât Casa Poporului”.

O notă de acum trei ani: „Căci lumea toată e o vulcanizare, iar noi peticele ei”. Dănuț Andrușcă, un gânditor. Sau așa s-ar cuveni.

O altă notă de acum trei ani: „Am dat și eu ureche la radio la șlagărul ăsta nou pentru tineret, *Străzile din București*. Întrebarea mea e alta: care străzi, bre? Poate cuvântul stradă să ascundă realitatea unei ulițe?”.

Și încă o notă de acum trei ani: „Aș vrea să trăiesc să apuc (dar nu va fi cazul) carpato-danubiano-ponticul alegând și altceva decât neamul prost”.

Sâmbătă, 24 septembrie

Cândva, într-un viitor cu oameni ceva mai înțelepți, se va descoperi nu fără oarecare uimire că Federer și Nadal au fost în tot timpul unul singur; iar nouă amănuntul cumva ne-a scăpat.

O notă de acum patru ani, din vremea hamsterului teleormănean: „România, ca de obicei altfel: în loc să facă oamenii experimente cu hamsteri întru folosul științei, face hamsterul experimente cu oamenii”.

Vineri, 23 septembrie

O notă de acum nouă ani: „Am avut un coșmar: am visat ca Franz Kafka trăia și se mutase, prin programul *Prima Casă*, în Berceni și își refăcuse viața cu Ana-Maria Prodan”.

Joi, 22 septembrie

La Iohannis și tăcerea e din limbă de lemn.

Gest superb al aleșilor vlahilor

ANDREI CRĂCIUN

CULEGĂTORUL DE HARFE

pentru aleșii vlahilor: și-au mărit din nou salariile.

Miercuri, 21 septembrie

Istoria recentă a vlahilor pe scurt: România pe vremea lui Bădescu: hă-hă-hă.

România pe vremea lui Ciucă: ă-ă-ă.

Marți, 20 septembrie

Idee de carte de Gabriel Garcia Marquez: un monarh care domnește doar zece zile, dar funeraliile la moartea sa durează șaptezeci de ani. **SDC**

Pax Românică

GEORGE ONOFREI

DIN COLȚUL OPUS

La 20 de ani de la înființarea Direcției Naționale Anticorupție, s-au ținut discursuri sforăitoare în plen, iar de pe margine, românii interesați de fenomenul justiției s-au întrebat pe unde ne mai sunt corupții de altădată.

O idee, oricât de puternică ar fi ea, pentru a prinde viața sau pentru a-și păstra viața are nevoie de adepți și de exemple în practică. Cum mai poate supraviețui anticorupția fără corupți sau condamnări? Cum mai poate cineva crede că mai combate cineva corupția în România, dacă majoritatea cazurilor care mai ajung în atenția opiniei publice par

marginale? Asta în vreme ce politicienii se comportă azi ca și cum și-ar fi câștigat impunitatea. Și-au recăpătat, cum se spune, roșul în obraji, iar dacă se aude o sirenă pe stradă, sigur e o salvare, nu o dubă care ar putea să-i ridice.

Desigur că poate spectacolul cătușelor a fost o vreme exagerat și, desigur, există prezumția de nevinovăție. Totuși, când unele dintre cele mai necinstite guverne, așa cum le vedem în ultimii ani, își face de cap sub tăcerea asurzitoare a mediei bine plătite din banii publici primiți de la principalele partide, n-ai cum să nu te întrebi cum s-a ajuns aici. De ce nu mai răspunde nimeni pentru sifonarea banului public, de ce nici un mare politician nu mai este luat la întrebări?

Culmea nesimțirii la care s-a ajuns este recentul caz al achiziției de 600 de BMW-uri pentru Poliția Română direct de la unul dintre cei mai buni prieteni ai Președintelui. Iohannis, rămas doar o umbră năltoacă a președintelui care ar fi putut să fie, declară la serbarea

DNA că „anticorupția a fost o preocupare constantă a mandatelor sale”. Îl credem pe conașul, mai ales când Poliția-i ajută cu dedicație amicul. Nici vorbă de corupție aici, doar o preocupare atentă și îngrijorată pentru ca prietenul să nu intre în faliment (căci era în buza lui).

Până la hoția cu șase sute de BMW-uri, ministrul Educației, cel mai iubit fiu de la sânul lui Iohannis, ne-a demonstrat că o carte poate fi transmisă de la un autor la altul, schimbând numele de pe copertă, iar pentru asta n-ar trebui să se supere nimeni. Ne-a învățat că nu doar proprietatea privată este un moft, așa cum ne învăța tovarășul Iliescu, dar și proprietatea intelectuală este, la o adică, un moft și mai mare. Un hoț cu nenumărate diplome și gablonțuri atârinate la piept se pregătește să reformeze sistemul de educație românesc.

” În Parlament se pregătește și reforma Justiției. Pentru cei care au deschis mai târziu televizoarele, aflați că a renăscut Comisia Iordache, e drept că fără Iordache, dar spiritul a rămas intact. ”

În Parlament se pregătește și reforma Justiției. Pentru cei care au deschis mai târziu televizoarele, aflați că a renăscut Comisia Iordache, e drept că fără Iordache, dar spiritul a rămas intact. După unele analize, de data asta se va reforma și ce n-a reușit Dragnea să reformeze până la capăt pe tărâm judiciar, ca să fie sigură clasa politică de faptul că nu mai poate schimba nimeni, pentru vreo generație, mersul istoriei. Corupții vor fi tot mai rari și tot mai mărunți. „Nimic de văzut aici.”

Totuși, în situația de acum nu s-ar fi putut ajunge fără concursul direct al unui larg corp profesional din sistemul de Justiție. Pentru că politicienii de data asta, din păcate, sunt doar complicii unui sistem care s-a săturat de scandal și controversă. Un sistem care i-a dat indicații precise unui alt om

din sistem, ministrul Justiției, ca să se ajungă la o Pax Românică de pe urma căreia să profite toată lumea. Mai puțin cetățeanul păgubit. Azi nu doar toată clasa politică relevantă e la putere în Parlament și în Guvern ori la Președinție, dar la putere sunt și CCR, și magistrații nedornici de reformare, și presa îmbuibată din banii partidelor.

O concordie rară, unde mecanismul de „checks and balances” a fost viciat. Nimeni nu mai controlează pe nimeni, pentru că toți s-au împrietenit între ei. Pentru liniște. Pentru hoție.

Situația democrației românești n-a fost niciodată atât de disperată ca până astăzi, după cum nici apatia întregii societăți n-a fost la cote atât de ridicate. Ne indignăm și acceptăm că „aia e”. Singurii revoltați cu oarece forță de tracțiune și pornire de luptă au rămas antivacciniștii, anti5G-iștii, putiniștii de credință sau de conjunctură, adversarii „oculței mondiale”.

Am crezut că în 30 de ani am dezvoltat suficienți anticorpi, ca societate, ca să putem lupta împotriva corupției și a devierii de la democrație. Am crezut. **SDC**

Întoarcere la *mare nostrum* (V)

RADU PAVEL GHEO
ROMÂNII E DEȘTEPTI

Luna septembrie a fost anul acesta neobișnuit de rece: am avut în trecut destule zile de iarnă, de ianuarie și februarie, mai calde ca acum. De aceea, poate, prelungesc în memorie și în scris amintirea litoralului nostru din august, cald, fremătător și agitat, în timp ce stau la computer cu un pulover gros pe mine, simțind mereu – ca un român get-beget – că de undeva, nu știu de unde, mă trage curentul.

Până la urmă, zic din iernaticul septembrie, poate că n-a fost chiar așa de rău. Litoralul Mării Negre e frumos... păcat că-i populat, ar fi continuarea previzibilă și căznit comică a frazei. Fiindcă nu e așa. E drept că în vară Eforie Nord a fost un furnicar de oameni ce își frecău coatele pe plajă, pe trotuare, în magazine, dar am mai văzut așa ceva. Și-apoi toți turiștii ce se înghesuiau unii într-alții, printre care ne numărăm și noi,

erau în copleșitoarea lor majoritate români veniți să se destindă în concediu, după un an de muncă – adesea epuizantă – și după doi ani de pandemie ce ne-au dat viețile peste cap. Printre ei poate că se numărau destui care s-ar fi simțit la fel de bine fără permanenta bubuială a muzicilor și distracțiilor impuse din stațiune, dar dacă tot erau acolo, la fel ca marea, plaja și soarele, le-au considerat incluse în preț.

Acesta ar fi, cred eu, unul din lucrurile deranjante de pe litoralul românesc: faptul că turistul e considerat nu tocmai „clientul nostru, stăpânul nostru”, ci un fel de invitat pe domeniile nobile ale ospitalității marine, unde ar face bine să se adapteze la condițiile prestabilite. Am pomenit data trecută de Aqua Landul din Eforie, cu muzica la maximum și permanenta animație impusă de cei doi animatori (ah, indimenticabila Alina Adrenalina!). Acolo muzica

și distracția erau nu doar inevitabile, ci obligatorii: după ce plăteau biletul de intrare (destul de costisitor), familii cu copii destul de mici, care n-aveau neapărat chef de dansuri și concursuri permanente, ci doar de bălăceală și hârjoneală, îndurau programul distractiv impus de administrația locului fiindcă așa trebuia. Nu aveai cum să-l eviți: clientul nostru, la dispoziția noastră. E un tip de tratament pe care l-am văzut aplicat turiștilor nu o dată – probabil o reminiscență a vremurilor trecute, când cazarea la un hotel de pe litoral, intrarea la o discotecă „selectă” sau un meniu cât de cât variat la un restaurant erau percepute ca un privilegiu, o concesie făcută de administratorii de la mare gloatei venite să se distreze. La intrarea în Aqua Land, de exemplu, turiștilor le era interzis accesul cu mâncare sau băutură (inclusiv apă). Oamenii erau controlați fără jenă în rucsacuri și

genți, iar sandvișurile și sticlele de apă găsite acolo le erau confiscate. Puteau fi recuperate, eventual, la ieșire, când un sandviș cu ou lăsat la soare vreo patru-cinci ore devenea cu siguranță mult mai savuros. Iar dacă ți se făcea sete sau foame cât stăteai în țarcul de la Aqua Land, cumpărai apă și mâncare de la chioșcurile dinăuntru. Senzația mea a fost că eram silit să plătesc încă o dată pentru privilegiul de a fi lăsat să intru.

Ceva similar am remarcat pe una din plajele unui complex hotelier mare, căruia i-am uitat numele. Șezlongurile plajei – una din cele mai plăcute de pe țărm, cu o intrare lină în apă până la vreo 30-40 de metri – erau rezervate pentru clienții hotelurilor respective. Unii dintre ei plățiseră un sejur *all-inclusive* și îi recunoșteai imediat după brățara de hârtie plasticată pe care o purtau pe încheietura mâinii. Asta și fiindcă la intrarea pe plajă un panou

mare anunța că „turiștii de la categoria *all-inclusive* sunt obligați să poarte brățara pe tot parcursul sejurului” – pentru ca eventualii intruși de pe șezlongurile hotelului să poată fi reperați mai ușor. Ei bine, cuvântul acela, *obligați*, mi s-a părut cel puțin nepotrivit pentru niște oameni care plățiseră ca să scape de griji (și obligații) pe perioada sejurului.

Sunt sigur că s-ar fi putut găsi, dacă nu o metodă, cel puțin o formulare mai elegantă. Dar e un capitol la care industria ospitalității din țara noastră n-a stat niciodată prea bine. Obiceiurile instituționalizate dispar incredibil de greu. Bine că se găsește Pepsi la sticlă. **SDC**

Ne paște un mare pericol

Cât are cu adevărat AUR în sondaje? La începutul lunii august, Avangarde arăta 11 la sută pentru partidul lui George Simion. O măsurătoare și mai recentă, din septembrie, realizată de CURS plasează AUR și mai sus, undeva la 15 la sută.

FLORIN GHEȚĂU
VAGONUL CU VORBE

Și totuși cât are AUR? Există posibilitatea ca, mai ales în cazul sondajelor făcute telefonic, cei intervievați să nu recunoască simpatia pentru un partid considerat extremist. Nu dă bine să arăți că ești votant AUR. Dacă te pedepsesc aștia, apoi te urmăresc și te dau afară de la serviciu? E o părere larg răspândită în România că mai bine stai în banca ta și nu-ți dezvălui preferințele politice. Poate și din acest motiv măsurătorile politice (inclusiv cele din ziua votului) dau rateuri, pentru că oamenii nu spun adevărul atunci când sunt întrebați cu cine votează.

Există și informații îngrijorătoare care circulă în mediul politic cum că AUR ar sta chiar mult mai sus și că formațiunea fără cap și coadă condusă de Simion ar putea face o mare surpriză la alegerile viitoare.

În ultimele luni AUR intrase într-un con de umbră. Războiul din Ucraina și plasarea lui George Simion în tabăra susținătorilor lui Putin a lăsat AUR fără muniție. Însă oamenii au început încet-încet să se obișnuiască și cu războiul, iar eticheta pro-Rusia pusă

lui Simion nu mai are efecte atât de evidente.

Din păcate, românii nu mai sunt atenți la finețurile politice. Nici nu sunt alegeri în viitorul apropiat, iar crizele care se succed una după alta îi fac pe oamenii să aibă alte neliniști decât politica. Pe de altă parte, politicienii continuă să dezamăgească, în timp ce omul de pe stradă, cocoșat de griji, nu mai e preocupat să vadă exact ce se petrece în Parlament sau cine și cum votează un proiect controversat. Dacă îi întrebi pe oameni cum văd politica, cu toții spun că nu îi interesează. Dar în același timp aud trunchiat tot felul de informații, pe care le transmit apoi cunoscuților și prietenilor.

Adevărul e că televiziunile de știri au un mare rol în creșterea lehamitei față de politică. E un paradox aici. Cu cât avem mai multe dezbateri politice, cu atât crește dezgustul față de politică. E adevărat că și politicienii se duc la TV și bat câmpii cu grație

sau mint cu nerușinare, dar și agenda ascunsă a trusturilor media și interesele acestora au mărit ecartul între public și politică. Lipsește analiza serioasă, publicul se uită la dezbaterile politice doar pentru a-i înjura pe cei care nu-i suportă și a-și valida propriile convingeri.

Din păcate, terenul este fertil pentru cei de la AUR. Crizele care nu se mai termină, minciunile debitate de dimineață până seara vin mânășă unui partid care se hrănește din scandal, ură și manipulare.

După pandemie și război era firesc să apară un partid cu accente populiste. La fel am avut și în trecut, când PRM-ul lui Vadim Tudor ajunsese la 20 la sută, în timp ce PPDD-ul lui Dan Diaconescu atinsese și el 15 la sută. Fenomenul nu e specific doar nouă, e larg răspândit în Europa, inclusiv în țări precum Franța, Suedia, Olanda sau Italia.

Ce se va întâmpla în următoarele 20 de luni până vom avea

primele alegeri? Vom vedea o intensificare a discursului populist și naționalist. Posibil să vedem partide noi apărute de nicăieri. Vom vedea de asemenea o creștere a agresivității în limbaj. Vom asista la tot felul de alianțe și fuziuni ciudate, pentru că formațiunile fără șanse se vor agăța de grumazul celor care au ceva zestre electorală.

Va crește zuzmetul, dar va conta enorm ce se întâmplă în jurul nostru. Cu cât incertitudinea va fi mai mare, cu atât crește riscul ca partidele din aceeași tagmă cu AUR să obțină un scor mai ridicat. Va continua războiul din Ucraina? Asta înseamnă riscuri economice, dar și energie mai scumpă. Când e greu de prevăzut ce va urma, crește nervozitatea, iar politic cineva speculează. România nu stă rău din punct de vedere economic. Avem oportunități, vor fi bani pentru investiții, dar dincolo de toate astea omul simplu vrea să vadă că politicienii înțeleg contextul și se abțin de la gesturi necugetate. Povestea cu creșterea veniturilor în administrație a picat ca nuca în perete în acest context.

Lipsa solidarității în momentele grele naște monștri. Dacă actorii politici nu vor înțelege că nu pot cere înțelegere, iar ei să facă orice, mă tem că sondajele actuale încă arată bine. **SDC**

”Adevărul e că televiziunile de știri au un mare rol în creșterea lehamitei față de politică. E un paradox aici. Cu cât avem mai multe dezbateri politice, cu atât crește dezgustul față de politică. “

Nici tăcut, nici sumbru

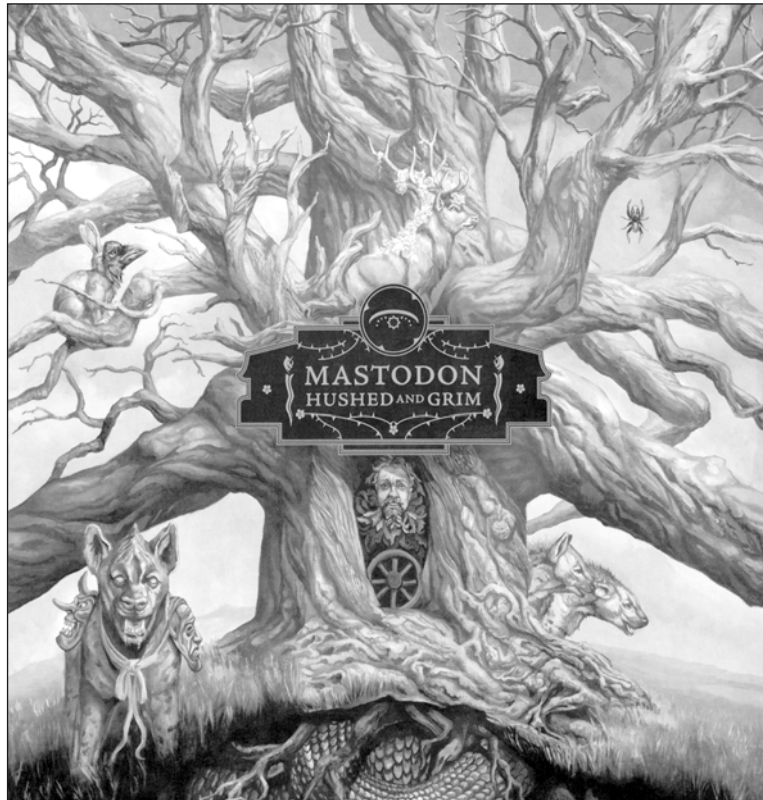
Nu știu altora cum li se întâmplă, dar mie îmi vine câteodată să-mi trag niște palme peste urechi și să-mi adresez tradiționala constatare masochistă: „Am fost un dobitoc!”.

N-o fac. Motivul nu e că aș vrea să-mi păstrez puținul respect de sine, câștigat fără să am vreun merit. E ceva mai simplu: capacitatea mea de asimilare a muzicii bune îngheață când avalanșa discurilor și/ sau trupelor depășește fizic timpul necesar audienței. Chiar și un computer de birou pus să execute prea multe sarcini se blochează, oricât ar fi de performant. Un om dornic să asculte tot ce se poate în materie de muzică nu mai procesează nimic, deși pare că receptează totul. Așa că de multe ori zboară pe lângă mine titluri și nume cărora nu le pot aduce nici măcar un elogiu, fiindcă... Ați priceput ideea.

Dar uitate că mă trezesc într-o

dimineață ca orice pensionar lenș, lipsit momentan de săcâitoare insonnii și fără să fiu deranjat de vreun vis erotic sau ars de uci-gătoare sete a băieților buni care beau apă dimineața, însă cu o scamă pe creier. Nu-mi dau seama de îndată ce mă răcăie. Execut ritualul matinal, cu meticolozitatea unui profesor de filosofie blocat în obișnuințe: spălat rapid și elementar, ceai de prostată, pornit PC pentru lucru, frunzărit ziare online. Înainte de presă, deschid playerul de Linux la selecția aleatorie de piese noi și vechi. Iar între ele nimereste, habar n-am cum și de ce, *The Wolfs Loose*, prima de pe albumul *Blood Mountain* (2006), al trupei Mastodon. Cele cinci secunde de solo baterie, urmate de refrenul ce pare urlat, nu cântat (ca să fie în spiritul subiectului enunțat de titlu?), m-au trezit dintr-un somn mai profund decât chinul fiecărui coșmar:

The hero of the gods
The crossing of the threshold
The belly of the whale
Refusal of return
Hollow eyes
Dry pale legs

Howling on
Through fields and graves
Language of the signs
Symbols to our sight...

...și așa mai departe, timp de trei minute și jumătate, suficient să-mi transmită un frison cât se poate de concret și neașteptat. Să spun că a fost o trezire dintre acelea care justifică propoziția auto-acuzatoare de mai sus? O spun, asta e adevărul!

Firește că știam de existența grupului Mastodon. Nu încerc să precizez albumul pe care l-am

ascultat întâi, chiar nu mi-l amintesc. E sigur, însă, că acum vreo 10-15 ani, când prietenul canadian mi-a scris despre trupa asta din Atlanta, Georgia, tocmai văzută de el în concert, i-am răspuns că-mi sună pe aproape de texanii Black Label Society. Apoi, deunăzi, am zărit undeva – și mi-a plăcut instantaneu – ilustrația copertei *One More Round The Sun* (2014), trimitere directă la *Chinatown* (1980), disc de referință al trupei irlandeze Thin Lizzy, una pe care americanii o trec la favoritele

DUMITRU UNGUREANU

ROCKIN' BY MYSELF

lor permanente. În fine, am admirat imaginile puse pe pagina ei de o prietenă metafictională, răsfățată cu albumul *Crack The Sky*, scos de Mastodon în 2009. Probabil că de aici provenea scama din mintea mea adormită...

Toată ziua de 20 septembrie a fost dedicată cvartetului din capitala mirificului și magic Sud (am avut baftă la streaming, fără întreruperi ale curentului electric). N-aș vrea să fac acum pe deșteptul, debitând locuri comune despre valori consacrate. O mențione deosebită pentru componența neschimbată de peste două decenii: Brent Hinds, chitară, voce; Troy Sanders, bas, voce; Bill Kelliher, chitară; Brann Dailor, tobe. Faptul că formula rezistă de atât timp arată că, dincolo de interese și contracte, există probabil și-o prietenie...

Albumul *Hushed and Grim* (2021, Reprise) are o copertă ce amintește de a unuia românesc. Ghiciți al cui. **SDC**

FITPTI 2022 – Jurnal de *insider* (IV)

OLTIȚA CÎNTEC

DATUL ÎN SPECTACOL

„Querida Oltița“, așa începeau mesajele electronice scrise de Miguel Soto din îndepărtatul Mexic. Compania sa, *Cabeza en espiral*, va fi acum, prin prezența la Festivalul Internațional de Teatru pentru Publicul Tânăr Iași (FITPTI), pentru prima oară în România.

O experiență formidabilă! Și dacă tot străbate 9.987 de km (conform Google) de peste Atlantic, aduce în geamantanele din cala avionului nu unul, ci două spectacole. Dacă ne luăm după modalitățile de expresie, ambele par a fi pentru copii, dar în fiorul lor scenic e evidentă abundența de elemente culturale latino-americane, care transcend vârstele biologice. E multă poezie și delicatețe în tratarea unor teme de mare sensibilitate.

ZBORURILE PLUS ESCALELE ÎNSUMEAZĂ 27 DE ORE

A fost simpatic Miguel încă de la primul schimb de mesaje; îl cheamă și Angel, nu putea fi altfel. Mai întâi, avea o problemă cu pașaportul. Fără care, evident, nu poate călători. A rezolvat. Apoi s-a aflat într-un turneu mai amplu prin țara lui, care l-a monopolizat ca timp și atenție. S-a încheiat și turneul. A început aventura biletilui de avion.

Trebuie să pomenesc, din nou, deficiențele majore de transport din România, spre și dinspre Iași, în cazul de față. Pentru invitații FITPTI 2022, avem de făcut două transferuri la Iași de la Bacău, care, iată, stă mai bine pe anumite destinații. La edițiile precedente, au fost transferuri internaționale cu mașina și de la Chișinău!

Revenind la cum ajungi din Mexic în România, la Iași, iată o modalitate de a traversa o jumătate de planetă. Miguel Soto

pleacă din Cancun, zboară la Manchester, de acolo la Milano/Bergamo, iar de la Milano/Bergamo la Iași. Durata zborurilor plus escalele însumează 27 de ore! Am avut ceva relativ similar la o ediție precedentă, cu invitați care veneau din Noua Zeelandă. Vă dați seama că e nevoie de măcar o zi de somn pentru recuperare și acomodare cu fusul orar.

Miguel e încântat de participarea la FITPTI. Iată ce mi-a scris în mesajul dinaintea plecării: „Sunt foarte entuziasmat în privința călătoriei! Sunt pe punctul de a începe una dintre cele mai extraordinare experiențe ale vieții mele! Participarea la festivalul tău e pentru mine un vis împlinit. Îți mulțumesc pentru încredere“.

LEGĂTURA DINTRE ARTĂ ȘI SĂNĂTATE

Oana Popa e strănepoata lui Gr.T. Popa, al cărui nume e înscris pe frontispiciul Universității de Medicină și Farmacie Iași. Gr.T. Popa a fost nu doar medic și cercetător în sfera sănătății, ci și participant activ la viața culturală a Iașului. Împreună cu Mihail Sadoveanu și George Topârceanu a fondat revista „Însemnări ieșene“. Oana Popa e actriță la București, unde activează în cadrul Asociației de Dezvoltare Personală „Grigore Popa“. Pe linia străbunicului, s-a concentrat într-o manieră originală pe legătura dintre artă și sănătate. Există, de fapt, o conexiune fundamentală între cele două, și una și cealaltă oferind, în maniere specifice, tratamente. Arta, pentru suflet. Medicina, pentru corp.

Oana Popa va fi prezentă în FITPTI cu un spectacol care li se adresează persoanelor cu dizabilități de toate felurile. *Închide ochii și ai să vezi mai bine* e titlul său, parte a proiectului Școala de Joacă. Este o adaptare după *Povestea seminței* scrisă de Dumitru Radu Popa, o poveste pentru cei care vor să înțeleagă mai bine lumea în care cresc.

Ideea de a imagina spectacole pentru persoanele cu dizabilități e foarte binevenită într-o Românie în care acestea nu au prea multe modalități de socializare, din păcate. Incluziunea spectacolului în programul FITPTI exact acest lucru îl urmărește, o ofertă care să

atingă segmente de audiență cât mai largi. Partenerul FITPTI la acest eveniment este Centrul Cultural „I.I. Mironescu“ al UMF.

IONESCO PARTICIPA LA REPETIȚII

Filmul documentar *Ionesco inszeniert Ionesco: Der König stirbt/ Ionesco montează Ionesco: Regele moare* a fost realizat în 1971 de regizorul Georg Madeja. E o coproducție Austria-Germania ale cărei drepturi de difuzare sunt împărțite între două organizații din cele două spații culturale implicate. Filmul e extrem de interesant, căci reface punerea în scenă la Schauspielhaus Graz a piesei *Regele moare*.

E de notorietate obiceiul lui Eugène Ionesco de a participa la repetițiile cu punerile în scenă ale propriilor texte, atenție însoțită chiar de mici sugestii de mizanscenă. Reamintesc întâmplarea care a dus la titlul *Cântăreața cheală*, petrecută într-un asemenea context. Ionesco era prezent la repetiții (în 1950, Theatre des Noctambules Paris), iar unul dintre actori în loc să spună *institutrice blonde* a zis *cantatrice chauve*. Autorul a decis pe loc ca numele textului să rămână *La cantatrice chauve*. Pe vechea peliculă a acestui film pot fi văzuți Eugène Ionesco, Wolfgang Bauer, Emil Breisach.

Cele 67 de minute în germană și franceză sunt o excelentă ocazie pentru curioși de a descoperi gândurile dramaturgului privind propria piesă și teatrul absurdului. Drepturile de autor sunt o chestiune tratată cu mare responsabilitate în Occident, așa încât a trebuit să ne asigurăm că le respectăm în totalitate. Din fericire, partenerii noștri tradiționali, Forumul Cultural Austriac și Biblioteca Austria Iași, au făcut demersurile pentru acordarea copyrightului.

Trebuie să remarc deschiderea realizatorilor pentru a facilita difuzarea filmului. În fond, acesta este scopul oricărei creații artistice, indiferent de gen, să ajungă la cât mai mulți dintre posibili interesati. Cu subtitrarea a fost o altă poveste, fiind nevoie de un traducător care să știe atât germană, cât și franceză. S-au găsit soluții și pentru asta. Proiectăm filmul! **SDC**

ION BARBU

PINACOTECA DIN PETRILA

Plagiatul, ex-ministrul și puterea presei

RADU CUCUTEANU

Iată că se poate: acolo unde rușinea nu l-a dat afară din casă, în cazul lui Sorin Cîmpeanu a venit presiunea presei, care a mobilizat atenția publică până în punctul în care inculpatul și-a dat demisia din poziția pe care o ocupa, în mod ironic, cea de ministru al Educației, în urma acuzelor de plagiat. Joi, seara ca plagiatorul, a anunțat că se retrage din postul ocupat. Primul ministru Nicolae Ciucă, și el acuzat de plagiat, a declarat că a acceptat demisia și că urmează numirea unui nou ministru. „Cu celeritate”, evident, cum altfel, când vorbim de vajnicul guvern.

Personaj contemporan, Cîmpeanu și-a anunțat demisia în mod contemporan: pe Facebook. Fără să spună însă care e motivul pentru care a decis să demisioneze din funcție. Spune doar că a luat hotărârea „din proprie inițiativă” – o sintagmă care nu spune absolut nimic. Cum nici una dintre declarațiile fostului ministru nu o face. Utilizator al unui vocabular departe de cel folosit în diplomatie, Cîmpeanu se remarcă prin necunoașterea peisajului educațional și cultural românesc, dar mai ales prin răul pe care l-a făcut învățământului.

Ceea ce afirmă în scrisoarea sa de adio de la funcția de ministru, că ar fi începutul reformării „din temelii a sistemului național de învățământ”, nu este în fapt decât adâncirea gropii în care acesta se află. Despre aceasta s-a tot scris, cum am făcut-o și eu în repetate rânduri.

CE REALIZĂRI ÎȘI ASUMĂ FOSTUL MINISTRU

„În mandatul de ministru al educației am reușit schimbări care au pus bazele reformei «România Educată»:

1. un sistem de educație timpurie integrat, prin preluarea

creșterilor în sistemul de învățământ;

2. îndeplinirea jaloanelor PNRR care asigură suportul financiar atât de important pentru reforma sistemului de învățământ; am preluat mandatul cu un buget de 1 miliard euro pentru educație, iar acum educația are doar în PNRR un buget de 3,6 miliarde de euro. Până acum am contractat și sunt în derulare toate cele 1402 proiecte pentru reducerea abandonului școlar – prima rundă (1,14 miliarde lei) și toate cele 61 de proiecte pentru digitalizarea universităților românești (1,24 miliarde lei);

3. organizarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de director în școli;

4. mărirea burselor elevilor;

5. recunoașterea meritelor olimpicilor prin recompensarea acestora la justa valoare;

6. rezolvarea problemei decontării integrale a navetei elevilor;

7. demararea reformării planurilor-cadru și curriculumului aferent – o schimbare atât de mult așteptată;

8. extinderea programului Masă caldă în școli de la 150 de unități la 450 de unități de învățământ;

9. introducerea învățământului dual la nivel universitar;

10. internaționalizarea universităților românești prin reglementarea diplomei joint degree; Și multe altele.....“

Într-adevăr, acele multe puncte de la final sunt relevante, ba chiar singura parte relevantă a biletului de adio semnat de Cîmpeanu.

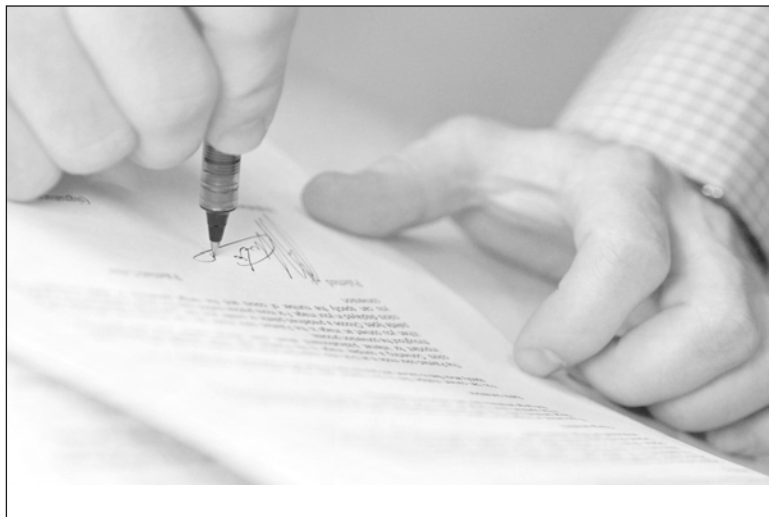
HOȚUL SCAPĂ HOȚII

O simplă căutare pe Google ne arată că la introducerea termenului de

plagiator primele pagini de rezultate duc către imaginea lui Sorin Cîmpeanu. Probabil singura sa reușită este că în această direcție a reușit să îi ofere un con de umbră lui Victor Ponta, plagiatorul dovedit și cu care se asocia automat termenul cu nuanță de invectivă. Iar aceasta de către protejatul președintelui țării, exact același personaj nociv, după cum ne arată realitatea, care se declara sprijinitor al „culturii integrității academice“.

Așa că este normal, nu?, faptul că demersul lui Cîmpeanu a vizat spălarea de păcate a plagiatorilor din preajma sa, începând cu

premierul Nicolae Ciucă și terminând chiar cu propria persoană.

Reamintesc, proiectele de legi privind educația, adică marea reformă cu care se mândrește eroul nostru, cuprindea încurajări evidente ale imposturii academice, spălarea păcatului furtului (cel intelectual în cazul de față, dar cu așa conducători cine știe unde se mai poate ajunge), desființarea instituției care controlează acuzele de plagiat, ba chiar dobândirea unei impunități prin „prescrierea plagiatului”. Altfel spus, legiferatorul legifera pentru propriile nevoi. Și asta din partea celui care pretinde că se ocupă de proiectul „România educată”.

PRESA, HOȚUL ȘI MINISTRUL

Nu s-a ajuns ușor la acest moment, la inducerea unei presiuni îndeajuns de mari încât până și un personaj ca Sorin Cîmpeanu să renunțe la postul ocupat. Să nu uităm, aroganța sa se manifesta și față de orice opinie contrară sau chiar și vag contestată. „Habarniști” și „analfabeți puri” se numără printre termenii pe care fostul ministru, actual academician dublu și multe altele, i-a folosit la adresa celorlalți.

Totul a început ca urmare a eforturilor neobositei jurnaliste Emilia Șercan, care a arătat cum, după ce Sorin Cîmpeanu a refuzat să facă publică lista lucrărilor pe care le-a scris, a început investigațiile pe această filieră. Iar aceasta în condițiile în care personajul nostru deținea 11 (!) titluri de doctor honoris causa.

Sorin Cîmpeanu este acuzat de faptul că, la o primă verificare, ar fi plagiat 92 de pagini dintr-un curs de la doi colegi ai săi de la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București. Din respectivul curs, apărut în 2000, contribuția sa inițială era de doar nouă pagini. Ulterior, și-a însușit 13 capitole din acel curs.

PLAGIAT PENTRU UN CURS DE ACUM 35 DE ANI

Cei doi profesori semnaseră cele 13 capitole plagate de Cîmpeanu în 2006 în alte patru ediții anterioare ale cursului, date 1987, 1990 și 1993 și 2000. Conform ideilor cu care încerca să siluiască educația din România, furtul său ar fi fost prescris încă din 2009, iar acum ar fi fost liber de greșeală și lipsit de pată.

Ca paranteză, mă șochează și un alt lucru: practic, ce ne arată acest rapt este că studenții din 2022 învață lucruri scrise în 1987. Or cred că ne dăm seama cu toții că situația s-a schimbat de atunci. Iată o mostră de responsabilitate academică din partea celui care acum nu mai este decât un biet rector. Succes, studenți!

Să nu uităm că reglementările privind dreptul de autor al unor opere originale se aplică și domeniului științific, inclusiv cursurilor universitare: acestea sunt protejate din punct de vedere legal ca orice altă creație originală. Prin urmare, fostul ministru a încălcat legea. Și consider că s-ar impune niște pedepse pentru aceasta, nu doar o demisie din motive obscure. Iar aceste pedepse trebuie să fie de natură juridică, etică și academică.

Reacția sa la acuzații? E simplu: o conspirație a celor care fac încercări de „a opri din cursul lor firesc legile educației”. Evident, nu prea înțelegem ce înseamnă curs firesc, dar sunt multe pe care nu le înțelegem în fața luminii emenate de domnul Cîmpeanu. La fel cum domnia sa refuză să înțeleagă noțiunea de furt intelectual.

MAI RĂU DECÂT FURTUL

Dar acest gen de rapt este mai rău decât furtul. După cum puncta Cristian Tudor Popescu, „hoțul de

obiecte doar le găbjește, nu zice că le-a făcut el. Plagiatorul pretinde că el este autorul, creatorul textului. Adică, pe lângă că fură, mai și minte”. Și apoi o face și public.

Dar partea publică mai cuprinde un nivel, cel de sabotare continuă a educației, a actului didactic: cum să apari în fața studenților în momentul în care statutul tău de tâlhar de pagini și de impostor este cunoscut? Ce mască a nerușinii poți să-ți atârni pe chipul de rector în momentul în care tu trebuie să girezi integritatea academică, iar tu de fapt ești un terchea-berchea ce își însușește munca altora?

Impostura lui Cîmpeanu a mers mai departe: a avut grijă ca cel care i-a condus doctoratul, fiind și unul dintre ceilalți doi semnatori ai cursului plagiat, anume Ioan Pleșa, să spună că și-a dat acordul ca Sorin Cîmpeanu să-și treacă numele pe capitolele scrise de el. Aceasta alături de afirmația că respectivele cursuri au apărut fără ISBN, „ca atare nu erau luate în considerare în avansarea cadrelor didactice”, cum încearcă Sorin Cîmpeanu să își ascundă plagiatul.

UN CUVÂNT NOU: DEONTOLOGIE

Dar nu există ideea de transmitere de drepturi de autor. Folosirea dreptului de autor, ceea ce numim azi copyright, este altceva. Iar aici nu încapă nici o ambiguitate. Dreptul de autor în sine este nepatrimonial, iar prin urmare nu este transmisibil. Dacă bunica mea a creat un lucru, atunci ea este creatoarea, nu eu. Mi se transmite dreptul patrimonial de copyright, nu valoarea intrinsecă a creației. Distribuția, licențierea, vânzarea unei opere – toate acestea sunt drepturi patrimoniale.

Pe scurt, Cîmpeanu a plagiat cu acordul lui Pleșa. Dar plagiatul rămâne tot plagiat. Cu siguranță, acest cuvânt îi este de acum cunoscut fostului ministru, cunoscut până la a îi provoca nu doar iritare, ci și iritații. Acestor alergii la adevăr și la responsabilitate venim să îi mai adăugăm un strat, printr-un termen ce cu siguranță că îi este necunoscut lui Sorin Cîmpeanu: deontologie.

Să te cocoți în fruntea unei universități, în fruntea Consiliului Național al Rectorilor, în fruntea Ministerului Educației fără să ai habar de deontologie nu poate arăta decât că regulile interne ale sistemului sunt viciate dincolo de

imaginația noastră și că în fapt sistemul este controlat altfel, că ajunge cine trebuie cu orice preț în ce post trebuie, iar nu pe baza meritelor, a valorii.

PUTEREA PRESEI

Aici intervine o rază de speranță: că presa mai are putere.

De mult timp, tot vedem cum presa, în general, ca masă, tot decade. Cum a devenit tot mai servilă, cum obediența cunoaște tot mai puține limite.

Dar nu toată presa. Sunt îndeajuns de multe exemple cunoscute în care jurnalismul rămâne independent. Într-adevăr, e o problemă că sunt simple exemple, insule însingurate în marea violului consensual al informării cetățenilor. Dar le avem: Recorder, Să fie lumină, PressOne etc.

Iar, în ciuda acestei tăceri cumpărate a presei, care contribuie decisiv la scăderea calității sale, în ciuda acestei astrucări de una singură a

presei, totuși vedem că bucățica de presă veritabilă ce a reușit să rămână în picioare, așa mică pe cât este, reușește să aibă putere. Lucrul este cu atât mai izbitor cu cât te uiți și înțelegi că e vorba de o mână de oameni. Dar aceștia sunt cei care reușesc să schimbe lucrurile. Și iată că aceștia sunt cei care au adus în atenția publicului plagiatul lui Sorin Cîmpeanu, cel susținut de forțe pe care nu le cunoaștem. Și tot aceștia sunt cei care au reușit să pună îndeajuns de multă presiune asupra politicului încât să răzbească prin aroganța cu care s-a înarmat acesta.

Și iată că datorită presei libere un ministru plagiat a fost silit să demisioneze. După cum s-a declarat, „din proprie inițiativă”. Dacă ajungi să scrii așa ceva, este limpede inițiativa. Întrebarea este cine i-a dat-o.

Presa a dovedit iarăși că poate fi a patra putere în stat. Că încă are putere. Și așa trebuie să și rămână. **SDC**

festivalul
internțional
de literatură
și traducere
iași

filit-iasi.ro

19-23 octombrie 2022

Logo of the Ministry of Culture and Religious Affairs of Romania, the National Museum of Romanian Literature, and the European Union.

Întâlnire cu Irina Anghel, câștigătoarea Concursului de Debut al Editurii Polirom 2022, la Cărturești Palas Iași

Romanul *Banchetul cerșetorilor* de Irina Anghel, câștigătoarea concursului de debut al Editurii Polirom – 2022, va fi lansat vineri, 7 octombrie, la Librăria Cărturești Palas Iași (Str. Palas, nr. 7 A, Iași).

Lansarea va prilejui un dialog al autoarei cu Dan Lungu și Cătălin Sava.

Evenimentul se va încheia cu o ședință de autografe.

Irina Anghel va fi invitată și la Colegiul Național „Costache Negruzzi” Iași, la o întâlnire cu elevii clubului de carte Bookiseala, coordonat de Delia Jecu, joi, 6 octombrie, la ora 12.00.

Evenimentul va fi moderat de prof. Adriana Bozdoro și este inclus în programul Arts' Week, desfășurat în cadrul zilelor școlii.

DESPRE CARTE

Aveți în față o carte cu mister, jocuri de cuvinte, prietenii și iubiri neterminate, Rol-

ling Stones și un narator ce nu se poate abține să intervină neinvitat în poveste. Totul începe cu Mișu, un băiat talentat pasionat de pian, care dispăre la vârsta de 17

ani, chiar de ziua lui, pe 1 aprilie, lăsând în urmă o invitație la un banchet al cerșetorilor. Patruzeci de ani mai târziu, se întâmplă ca, tot pe 1 aprilie, Nina, o fostă colegă de clasă și fiica profesoarei sale de pian, să se afle în aceeași librărie cu prietenii cei mai buni din liceu ai lui Mișu, Nel și Victor, care caută un cadou pentru acesta, deși nimeni nu l-a mai văzut din ziua dispariției. Ce urmează e o poveste despre cum locurile și oamenii pe care-i pierdem se încapățânează uneori să rămână cu noi.

Irina Anghel s-a născut în 1997 la Iași. Este jurnalistă la Bloomberg în Londra, unde a scris, printre altele, despre economie și piețele de cafea, zahăr și cacao. Înainte de a se alătura redacției Bloomberg, Irina a colaborat cu Iașul nostru, Buletin de București, Economidia și Școala9. Este licențiată în economie politică la King's College London și are un master în jurnalism și politici economice de la Sciences Po Paris. **SDC**

Volumul *Căderea unui dictator. Război hibrid și dezinformare în Dosarul Revoluției din 1989* va fi lansat la Librăria Humanitas Lipscani

Marți, 4 octombrie, ora 19.00, la Librăria Humanitas Lipscani (str. Lipscani, nr. 42, București), va avea loc lansarea volumului *Căderea unui dictator. Război hibrid și dezinformare în Dosarul Revoluției din 1989*, coordonat de Andrei Ursu și Roland O. Thomasson, publicat la Editura Polirom, sub egida Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989.

Vor vorbi:

Costinel Venus Mirea
 Bogdan Murgescu
 Andrei Ursu

& autorii:

Andreea-Iuliana Bădilă
 Mihai Dănilă
 Luciana Marioara Jinga

Dumitru Lăcătușu
 Andrei Florin Sora
 Adrian-Claudiu Stoica

Va modera: Ovidiu Șimonca

***

Volumul va mai fi lansat la Brăila, joi, 6 octombrie, ora 12.00, la Muzeul Brăilei „Carol I” (Piața Traian, nr. 3). Până la finalul acestui an, volumul va mai fi prezentat la Craiova, Iași și Târgoviște.

Acest volum reprezintă numărul inaugural al noii serii a Caietelor Revoluției.

„Cercetări dirijate tendențios, cu insistență, asupra unor aspecte de necoordonare, soldați speriați, obosiți etc. în loc să se insiste

asupra unor precizări în legătură cu declanșarea focului. În aceste condiții, dacă ești de rea-credință, poți face asemenea consemnări pentru a-ți ieși pasiența, fără ca cel ce semnează să sesizeze diversiunea.” (Generalul magistrat Dan Ioan)

„Odată cu trecerea anilor și estomparea amintirilor, în absența surselor primare pentru cercetători (bine ascunse de magistrații militari) și sub asaltul vastei acțiuni de dezinformare, externalizarea vinovăției pentru actele teroriste din decembrie 1989 a ajuns să câștige teren chiar și în cazul unor oameni de bună-credință. Inclusiv în rândurile anticomunistilor-aajuns să se nege autenticitatea

Revoluției și s-a uitat de rolul Securității în crimele de atunci. Propaganda dictatorului cu privire la «amestecul străin» la Revoluție, abil diseminată de fosta sa camarilă, este încă larg îmbrățișată în România. Se poate spune că, și din acest punct de vedere, ceașismul nu a dispărut odată cu Ceaușescu. Ca să putem înțelege cum s-a ajuns la abundența și succesul teoriilor «negaționiste», trebuie să ne întoarcem la surse. Bazate pe documente nou-descoperite în Dosarul Revoluției, studiile din cartea de față confirmă că teroriștii din 1989 nu au fost alții decât membrii rețelei pe care Securitatea o pregătea de ani de zile pentru «lupta de rezistență» ce trebuia declanșată dacă Nicolae Ceaușescu era înlăturat

de la putere. Iar fuga acestuia a pus mecanismul în mișcare. «Rezistenții», cum erau numiți de colegii din Securitate, nu au depus armele pe 22 decembrie. Aveau la dispoziție «depozite subterane de armament», «tuneluri de mari dimensiuni» cu acces în blocuri și «case de lucru» ale Securității și ale «colaboratorilor» lor și din aceste puncte au tras focurile de armă de diversiune, de altfel observate pe scară largă, care au dus la cele peste o mie de victime. Sperăm ca volumul să devoaleze, pe cât mai este posibil, «legende» ce au mistificat în bună măsură Revoluția, aruncând în derizoriu eroismul românilor din decembrie 1989.” (Andrei Ursu, Roland O. Thomasson) **SDC**

Discurile lunii august

CĂTĂLIN SAVA

RUBATO

Două lucrări importante de secol 20 în interpretări de referință, un Vivaldi pe instrumente de epocă cu creații dedicate orfelinelor de la Pietă, o incursiune camerală memorabilă dedicată violoncelului de la Debussy la Britten, o revizitare improvizatorică americană, semnată de trompetista Alison Balsom și un *recuerdos* de inspirație iberică al violonistului Augustin Hadelich. Șase discuri rămase dintr-o vară prea scurtă, într-un alt *Rubato* de citit cu urechile.

Anna Prohaska & Isabelle Faust – György Kurtág – Kafka-Fragmente, Harmonia Mundi, 19 august 2022

În 1987 Kurtág scria *Kafka-Fragmente op 24*. La 59 de ani, contactul cu textele autorului *Metamorfozei* năștea unul dintre cele mai fascinante cicluri de cântece ale secolului 20. Unul dificil, Kurtág nu e niciodată ușor de ascultat, dar esențial pentru că aici compozitorul și pianistul de origine maghiară născut la Lugoj a reușit o întâlnire în care muzică și cuvânt sunt parcă scrise unul pentru celălalt. În cele 40 de fragmente pentru voce de soprană și vioară solo dispuse în patru secțiuni, compozitorul folosește cu acribie economicoasă aforisme extrase din jurnale, scrisori și caietele de note ale lui Kafka, cu profunzimi, erotism și frivolități zidite într-o spațialitate uriașă. Cel mai lung dintre ele, *Der wahre Weg (Calea adevărată)*, un omagiu-mesaj lui Pierre Boulez, are 6,57 minute, iar cel mai scurt, *Es zupfte mich jemand am Kleid (Cineva m-a tras de haină)* doar 13 secunde. Tehnică impresionantă la Anna Prohaska, o soprană excelentă atât în baroc, cât și în contemporan, într-o relație naturală și intuitivă cu flexibilitatea violonistei Isabella Faust, pose-soare a celebrei „Sleeping Beauty”, un Stradivarius din 1704. De ascultat doar cu libretul în față!

La Serenissima, Adrian Chandler – Vivaldi's Women, Signum, 23 august 2022

Înapoi la Vivaldi! La *Serenissima* revine la un vechi amor, de această dată cu un album dedicat femeilor interprete din Ospedale

della Pietà, pentru care venețianul a compus și dedicat o mare parte din viața sa. Orfelinatul fondat de franciscani în 1340 pentru copii nedoriți, în special pentru cei de sex feminin, a devenit o importantă școală de muzică ale „celei mai serene republici”. Antonio Vivaldi a predat mai întâi lecții de vioară pentru *figlie di coro*, devenite excelente instrumentiste, ca celebra sa pupilă Anna Maria. Despre această tânără și relația cu maestrul ei circulă diverse legende amoroase, dar ce știm astăzi cu certitudine e că era un adevărat star al viorii în Veneția secolului 18. Ei îi dedică preotul roșu *Concerto per viola d'amore, RV 394*, primul de pe acest disc care conține și muzică vocală sacră, pentru că toate concertele de la Ospedale aveau loc în biserică! *Nisi Dominus*, psalmul 126, e memorabil prin gracilitate și căldură, așa cum e prin sonoritate și textură *Concerto per violino in tromba marina, RV 313*, instrument cu probabil trei corzi (sol, re și la) pe care Vivaldi l-a cultivat și dezvoltat în epocă.

Orchestre de Chambre Nouvelle-Aquitaine, Jean-Francois Heisser, Jean-Frederic Neuburger – Olivier Messiaen: Des canyons aux étoiles (2022), Mirare, 26 august 2022

„Fără îndoială, e nevoie să revenim imediat la esențial, să refacem drumul de la canioane la stele, să sărbătorim frumusețile pământului (stâncile lui, cântecul păsărilor), frumusețile cerului material, frumusețile cerului spiritual”, notează Messiaen „en exergue” în partitura *Des canyons aux étoiles*, o lucrare definitorie pentru creația sa, dar atât de puțin cunoscută. Comandat în 1971 cu ocazia bicentenarului înființării Statelor Unite, acest ciclu pentru pian și orchestră a fost scris în urma unei călătorii în Utah. Dacă impresionantele canioane din nordul american sunt punct de plecare al monumentalei fresce descriptive, muzica se ridică treptat spre stele întâlnind mai multe cântece ale păsărilor pe care compozitorul francez le-a iubit atât de mult: auzim mierla, măcăleandru și un sturz solitar,

în amestecul unic de misticism și sofisticare muzicală care e creația lui Messiaen. Interpretarea cu pianistul Jean-Frédéric Neuburger și Orchestra de cameră Nouvelle-Aquitaine sub bagheta lui Jean-François Heisser e sensibilă și magnetică, cu minunata percuționistă Adélaïde Ferrière la xylorimba.

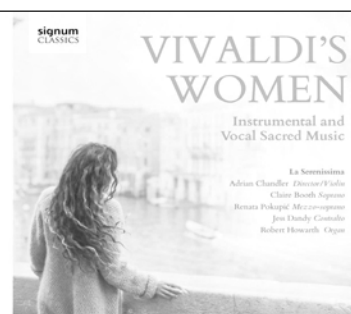
Truls Mørk, Håvard Gimse – Bridge, Britten, Debussy Cello Sonatas, Alpha, 26 august 2022

Messiaen m-a trimis vara asta în *la Cité Céleste*, zona suprasensibilă din care vine o altă capodoperă franceză a muzicii secolului 20, *Tout un monde lointain* de Henry Dutilleux, concert pe care îl asociez cu Truls Mørk, unul dintre marii violonceliști ai timpului nostru. Și nu e întâmplător că următoarea seducție sonoră din august a fost o poveste camerală cu interpretul norvegian acompaniat de prietenul și conaționalul său Håvard Gimse, pe care l-am văzut chiar anul acesta în elegantul Classix ieșean. Recitalul Alpha, înregistrat la Oslo, în iunie 2021, deci înaintea ediției a treia a festivalului cameral de la Iași, într-un program al cărui fir roșu e, surprinzător, Primul Război Mondial. Nuanțe ale disperării în *Sonata* de Frank Bridge, scrisă în 1910 (ce frumos e *adagio*-ul median!), *Sonata* lui Claude Debussy – „A fost o lașitate să mă gândesc

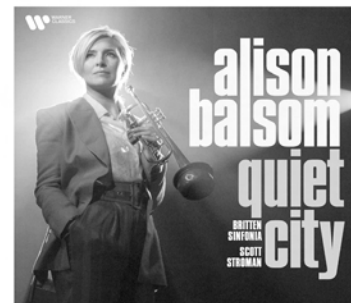
doar la ororile comise, fără a încerca să reacționez”, spunea francezul în 1915, anul compunerii ei –, *Sonata* lui Britten, scrisă în 1961, dar dedicată lui Rostropovici și – *pour la bonne bouche* – un delicios „basm”, *Pohádka* (1913) pentru cello și pian de Janáček. Un cameral încântător.

Augustin Hadelich – Recuerdos, Warner Classics, 26 august 2022

Recuerdos poate fi în spaniolă un fel de salut cordial, unul afectuos și sentimental, dar și o amintire tandră și nostalgică. Tema subtilă și profundă care străbate cel mai recent album al magnificului violonist Augustin Hadelich e chiar una iberică, în toate cele trei lucrări pentru vioară și orchestră ale sale. „De ani de zile m-am gândit cum să spun povestea concertului pentru vioară Britten”, spune Hadelich. Scrisă în 1938, lucrarea exprimă angoasa compozitorului pacifist terifiat de războiul civil spaniol, care a izbucnit la doar câteva luni după premiera celui de-al doilea *Concert pentru vioară* de Serghei Prokofiev la Madrid. Mi-aș dori mult să-l văd într-o zi live pe Hadelich, ceea ce s-ar putea împlini, pentru că e un colaborator apropiat și prieten al lui Cristian Măcelaru, dirijor al WDR Sinfonieorchester, un excelent partener al solistului pentru această înregistrare. Și bisul e minunat, celebrul *Recuerdos de la*

Discurile lunii august

Alhambra al lui Tárrega, o piesă scrisă inițial pentru chitară solo în aranjamentul strălucitor al violonistului Ruggero Ricci.

Alison Balsom – Quiet City, Warner Classics, 26 august 2022

Lumea Nouă la începutul secolului 20 e construită pe dinamica improvizației, atât în viața de zi cu zi a societății americane, cât și în lumea artelor. Despre asta vorbește *Quiet City*, iar interpreta care l-a gândit, superba trompetistă Alison Balsom, spune într-un interviu pentru „New York Times”: „Muzica americană din secolul 20 influențează în mod evident acest album, dar în principal am urmat muzica care mă emoționează acum și îmi vorbește în chiar acest moment aparte al istoriei. Atât piesele lui Copland și Ives, cât și felul în care improvizează Miles m-au preocupat pentru că trimit spre o conștientizare a spațiului, a izolării, a timpului suspendat – dar cu multe pensule mari de culoare care intervin. Nu am vrut să fiu limitată de stiluri, ci de sentimentele pe care acestea le evocă”. *Quiet City* înseamnă Copland-Bernstein-Gershwin-Ives-Rodrigo și Kurt Weill în aranjamentul Gil Evans pentru Miles Davis. Un regal. **SDC**

Bogdan Suceavă – Adâncul acestei calme creste

„Suplimentul de cultură” vă prezintă în avanpremieră un fragment din volumul *Adâncul acestei calme creste. Programul de la Erlangen și poetica Jocului secund*, de Bogdan Suceavă, care va apărea în curând în colecția „Plural” a Editurii Polirom.

– FRAGMENT –

Am amintit mai înainte de rolul central pe care-l acordăm *Programului de la Erlangen* în înțelegerea viziunii lui Dan Barbilian asupra literaturii. Pentru asta avem nevoie să înțelegem despre ce este vorba, sub aspect psihologic, atât din perspectiva matematicianului, cât și din perspectiva istoriei ideilor din câmpul matematicii. În fapt, mai mulți comentatori al căror punct de vedere este profund filologic (în timp ce perspectiva pe care noi o propunem este ceva mai extinsă, și nu s-ar putea să fie altfel) au ajuns la o concluzie similară celei a lui Marin Mincu, care observă astfel: „În majoritatea lor, textele în proză ale lui Ion Barbu nu sunt decât reflecții asupra actului poetic și, am putea spune, cu o perspectivă tel-quelistă, chiar teoretizări esențiale asupra textualizării poetice”. Foarte exact descris! O înaltă valoare ni se pare a fi plasată în această operă poetică pe „starea de poezie”, înfățișată ca o intensă

trăire de „raritate”, ca un moment de cuprindere și înțelegere, ca și cum o valoare supremă s-ar revela condiției umane prin „starea de poezie”. Tot Marin Mincu sublinia și găsea importantă întrebarea formulată de Dan Barbilian într-un text publicat postum: „Se poate vorbi de un umanism modern, de un sistem complet de cunoștințe capabil să formeze omul, bazat însă pe matematică?”. Ni se pare clar că spre o asemenea construcție s-a îndreptat efortul operei poetice cuprinse în *Joc secund*, precum și a explicațiilor ce au urmat, iar sarcina noastră e să explicăm contextul de idei în care o asemenea construcție a fost posibilă. În fond, întrebarea aceasta e legată direct de miza prezentei analize.

Nu am putea crede că paradigma unei asemenea investigații e demodată sau că poate fi localizată doar la finalul perioadei istorice în care avea loc transformarea modernistă a matematicilor (indicată de Jeremy J. Gray ca fiind perioada istorică 1880-1930). A fost, dincolo de orice îndoială, o

perioadă nobilă pentru poezia scrisă în limba română. Chiar dacă paradigma literară de azi ar fi în întregime alta, ne putem propune să încercăm să gândim ca cineva care trăia în acea epocă. Putem încerca să privim actul poetic ca cineva care avea acea pregătire universitară ca Barbilian. În fond, putem încă discuta despre valoarea stării de poezie. Deși chiar și cei mai pasionați apărători ai ideii ar trebui să conceedă faptului că, pe măsură ce veacurile trec, evoluțiile din câmpul poeziei contemporane capătă direcții diferite. Pe măsură ce modelele și curentele literare își depășesc un anumit cadru de idei, evoluțiile formelor de expresie sau de ton se schimbă, ideile și receptarea sunt altceva. Poetul contemporan cu internetul nu e cel contemporan cu oda pindarică, la care face trimitere Barbilian, dar „starea de poezie” pare a fi rămas acolo: ideea de poem există de mai bine de două mii de ani. Discuția despre „starea de poezie” nu are cum să aparțină doar trecutului. Ideea unui umanism

AUTORUL

BOGDAN SUCEAVĂ, născut la 27 septembrie 1969, la Curtea de Argeș. Studii în matematică la Universitatea din București (licență 1989-1994, master 1994-1995) și la Michigan State University (doctorat, 1996-2002, sub conducerea profesorului Bang-Yen Chen, cu teza *New Riemannian and Kählerian Curvature Invariants and Strongly Minimal Submanifolds*). Din august 2002, profesor în Departamentul de Matematică de la California State University, Fullerton, SUA. Lucrări de matematică, cele mai multe de geometrie, apărute, între altele, în *Houston Journal of Mathematics*, *Taiwanese Journal of Mathematics*, *American Mathematical Monthly*, *Mathematical Intelligencer*, *Beiträge zur Algebra und Geometrie*, *Differential*

Geometry and Its Applications, *Czechoslovak Mathematical Journal*, *Publicaciones Mathematicae*, *Results in Mathematics*, *Tsukuba Journal of Mathematics*, *Notices of the American Mathematical Society*, *Contemporary Mathematics*, *Historia Mathematica* și în alte reviste. Editor a trei volume apărute în colecția *Contemporary Mathematics* publicată de American Mathematical Society. Autor al unor volume de eseuri apărute la Polirom, între care: *Memorii din biblioteca ideală* (2013) și *Istoria lacunelor* (2018). În 2021, un fragment din volumul *Istoria lacunelor* e publicat de *Mathematical Intelligencer*, Springer-Verlag. E unul dintre autorii recunoscuți cu Premiul Polya al Mathematical Association of America pentru o lucrare cu un titlu inspirat din opera lui Dan Barbilian: *Un iluminism eclectic. Aplicații ale geometriei afine*, scris împreună cu A. Glesser, M. Rathbun și I.M. Serrano.

cuprinzător, descris de Barbilian, are și valențe actuale, nu e ceva ce azi n-am mai putea înțelege. Poezia devine interesantă în măsura în care comunică aspecte esențiale în legătură cu experiența primară, cu percepția arhaică a unui modern, o percepție care în vechime era asociată sacralului (iar Barbilian, prin vocea poetului Ion Barbu, face astfel de legături). Să privim astfel poezia? Să ne asumăm un punct de vedere în care să admitem că lucruri cu adevărat importante s-au petrecut pe pământ pe vremea când șamanii stăteau de vorbă cu zeii și îngerii popoarelor conduceau armatele în luptă?

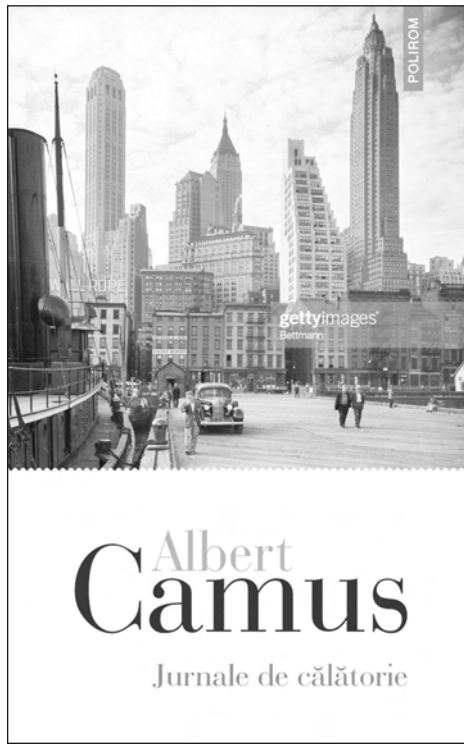
Nu e o poezie bazată pe dispoziții

de moment (deși face unele eforturi pentru a mima așa ceva), nu o poezie la întâmplare, pentru că are „metodă” și se bazează pe o viziune unitară. Poetul materializează un fel de a trăi, exprimă un fel de a înțelege lumea. Să tratăm această viziune cu respectul care i se cuvine, analizând și contextul de unde a provenit această poetică.

Dar de ce nu a scris Ion Barbu o poezie care să poată fi interpretată ca text al unor cântece acompaniată de muzică la pian sau la chitară? De ce nu a optat pentru un alt format? Ei bine, nu despre un asemenea fel de poezie este vorba. Nu estetica muzicii folk va conta aici. E vorba de cu totul altceva. **SDC**

SEMNALE EDITORIALE

Albert Camus, *Jurnale de călătorie*

Traducere din limba franceză
și note de Marina Vazaca

În 1946 Albert Camus a întreprins o călătorie de trei luni în SUA și Canada, în calitate de ziarist, iar în 1949 a petrecut alte trei luni în America de Sud, ca scriitor de notorietate, invitat în vizită oficială (*Ciuma* apăruse în 1947). Au fost două turnee de conferințe obositoare, dar profitabile sub raportul relațiilor umane și al creației.

Deși diferite ca tonalitate, fiind făcute în condiții și dispoziții sufletești deosebite, notațiile din cele două călătorii dezvăluie un creator animat de aceeași curiozitate vie și însuflețit de aceeași dragoste de viață, aparent desprins de problemele politice care făceau obiectul conferințelor sale. Pentru SUA, Camus are o privire în general admirativă, nuanțată însă adesea de o ironie cu severe accente critice,

iar pentru America de Sud, o privire uimită și duios înțelegătoare.

Publicate acum pentru prima dată în limba română, aceste însemnări de călătorie deschid și o ușă spre laboratorul de creație al scriitorului, ele fiind la originea poemelor în proză *Marea cât mai aproape* și *Ploi la New York* (acesta din urmă tradus și el în premieră și inclus în volumul de față) și a povestirii *Piatra care crește*.

Albert Camus (1913-1960), romancier, dramaturg și filosof francez născut în Algeria, a absolvit Universitatea din Alger și a fost câțiva ani jurnalist la „Alger républicain”. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost membru al Rezistenței Franceze și editor al publicației clandestine „Combat”. După război a colaborat la publicații prestigioase din Franța, fiind una dintre vocile influente ale stângii democratice. Tot în această perioadă a

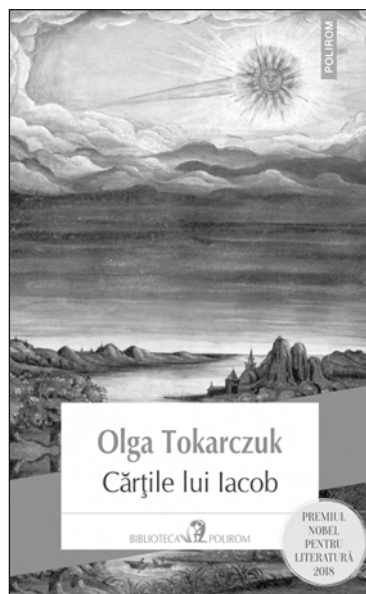
publicat o serie de romane și eseuri filozofice care au încă un mare impact, printre care *Străinul* (1942), *Mitul lui Sisif* (1942), *Ciuma* (1947), *Căderea* (1956), *Exilul și împărăția* (1957). Ca o recunoaștere a valorii și viziunii sale inovatoare, Camus a primit în 1957, la doar 44 de ani, Premiul Nobel pentru Literatură. **SDC**

Olga Tokarczuk, *Cărțile lui Iacob*

PREMIUL NOBEL PENTRU
LITERATURĂ 2018

Traducere din limba polonă
și note de Cristina Godun

La jumătatea veacului al XVIII-lea, pe când noi idei – și noi neliniști – traversau Europa, un tânăr evreu cu origini misterioase ajunge într-un sat din Polonia. Nu mult după ce sosește acolo, își schimbă numele și, mai ales, personalitatea. Declarând că are experiențe mistice, carismaticul Jacob Frank atrage repede din ce în ce mai mulți adepți.

În deceniul următor, va traversa imperiile Habsburgic și Otoman alături de gloatele lui de discipoli, reinventându-se în permanență, convertindu-se la islam, apoi la creștinismul catolic. Este numit eretic de unii, e adulat ca un nou Mesia de alții, dă de pământ cu ordinea convențională – fie aceasta evreiască sau creștină – și stârnește zvonuri scandaloase care vorbesc despre ritualurile secrete ale sectei sale și despre credințele lui iconoclaste.

Povestea lui Frank – personaj istoric real în jurul căruia planează și astăzi misterul și controversa – e ocazia perfectă pentru Olga Tokarczuk de a-și pune în operă geniul și profunzimea. Narat din perspectiva contemporanilor lui Frank – a celor care-l admiră, a celor care-l detestă, a prietenilor care-l trădează, a femeii care-l vede așa cum este –, romanul *Cărțile lui Iacob* ne aduce înaintea o lumea în plină schimbare, aflată în căutarea certitudinilor și tânjind după transcendență.

Olga Tokarczuk, născută în Sulechów în 1962, este unul dintre cei mai faimoși și mai iubiți scriitori polonezi contemporani, numărându-se printre câștigătorii celei mai prestigioase distincții

literare poloneze, premiul Nike. Este autoarea mai multor romane (printre care *Casă de zi, casă de noapte*, *Călătoria oamenilor Cărții* și *Străveacul și alte vremi*) și volume de povestiri, traduse în mai multe limbi. În anul 2018, romanul *Rătăcitorii*, la a cărui lansare „The Bookseller” afirma că Olga Tokarczuk este „probabil unul dintre cei mai mari scriitori în viață de care n-ați auzit”, a fost

recompensat cu Man Booker International Prize. Romanul *Poartă-ți plugul peste oasele morților* (2009) a fost adaptat pentru marile ecran în 2017, de regizoarea Agnieszka Holland, într-o producție care a obținut Ursul de Argint la Festivalul Internațional de Film de la Berlin. Pentru întreaga carieră literară, Olga Tokarczuk a fost recompensată cu Premiul Nobel pentru Literatură 2018. **SDC**

Posibila nemurire a lui Bruce Willis

În luna martie, celebrul Bruce Willis anunța că încetează activitatea de actor, la 67 de ani. Suferind de afazie, care poate afecta grav comunicarea și memoria, Willis pune astfel capăt unei cariere bogate, plină de roluri populare, de la serialul *Maddie și David* la filme de mare succes precum seria *Die Hard*, *Al cincilea element*, *Pulp Fiction* sau *Unbreakable*. Boala lui Willis a explicat oarecum ce s-a întâmplat în finalul carierei sale, când fosta vedetă părea angajată tot mai mult pe calea filmelor de serie B și C. De fapt, de la aflarea diagnosticului, Willis a jucat în 22 de filme minore de acțiune, cele mai multe direct pentru video sau TV, filme la care era angajat numai pentru câteva zile, nu îl solicitau fizic și

intelectual, pentru a face mai bine față problemelor de sănătate.

Dar, în noua lume digitală, această retragere silită nu înseamnă neapărat și finalul carierei. Cel puțin nu al unei cariere tradiționale.

Anul trecut, Willis apărea într-un clip publicitar realizat pentru compania rusă MegaFon, realizată cu tehnologia *deepfake*. Când este bine făcută, aceasta permite trucaje uluitoare: inserarea feței unei actor pe corpul altuia. Așa încât, în reclama cu pricina, un alt actor apărea pe ecran având fața și vocea lui Bruce Willis, fără să fi fost nevoie, teoretic, ca acesta din urmă să calce pe platou.

Acum, „The Telegraph” dezvăluie faptul că Willis a semnat un contract cu Deepcake, firma care

a realizat reclama cu pricina. Conform contractului, Willis cedează firmei drepturile asupra înfățișării sale, iar imaginea lui poate, de acum înainte, pe toată durata contractului cel puțin, să apară din nou în filme, seriale sau spoturi publicitare.

Willis este primul star hollywoodian care face acest pas. Nu e ceva cu totul inedit pentru public. În ultimii ani, franciza *Star Wars* ne-a obișnuit cu întinerirea (Luke Skywalker) sau resuscitarea (Peter Cushing) unor actori pentru nevoile producțiilor cinematografice, dar, până acum, astfel de procedee s-au limitat numai la proiecte precise. Vedetele implicate în așa ceva nu și-au vândut imaginea pentru alte proiecte viitoare. Willis este primul care o face, iar în viitorul apropiat Deepcake se poate asocia, pur și simplu,

cu orice studio hollywoodian pentru a aranja ca Willis (sau imaginea lui) „să joace” în orice film, chiar și după moarte. Nici măcar nu va fi nevoie de actorul original pentru a da voce personajului; as-tăzi, tehnologiile AI (cum este Respeecher) sunt suficient de evolute pentru a reproduce orice voce.

„Îmi place precizia cu care a fost recreat personajul meu”, declara Willis în urmă cu un an, vorbind despre reclama în care chipul lui era imprimat pe trăsăturile actorului rus Konstantin Soloviov. „E o frumoasă ocazie pentru mine de a mă întoarce în timp. Cu avansul acestor noi tehnologii, chiar fiind pe un alt continent, pot să comunic cu ei, să muncesc și să particip la realizarea acestui film.”

Pentru a crea acest geamăn digital al lui Willis, inginerii de la Deepcake au hrănit o inteligență artificială cu 34.000 de fragmente de imagine din filme precum *Die Hard* sau *Al cincilea element*, iar duplicatul digital rezultat a fost imprimat cu precizie chirurgicală pe fața actorului rus. Deepcake spune că tot procesul a durat numai 14 zile, dar că Willis poate

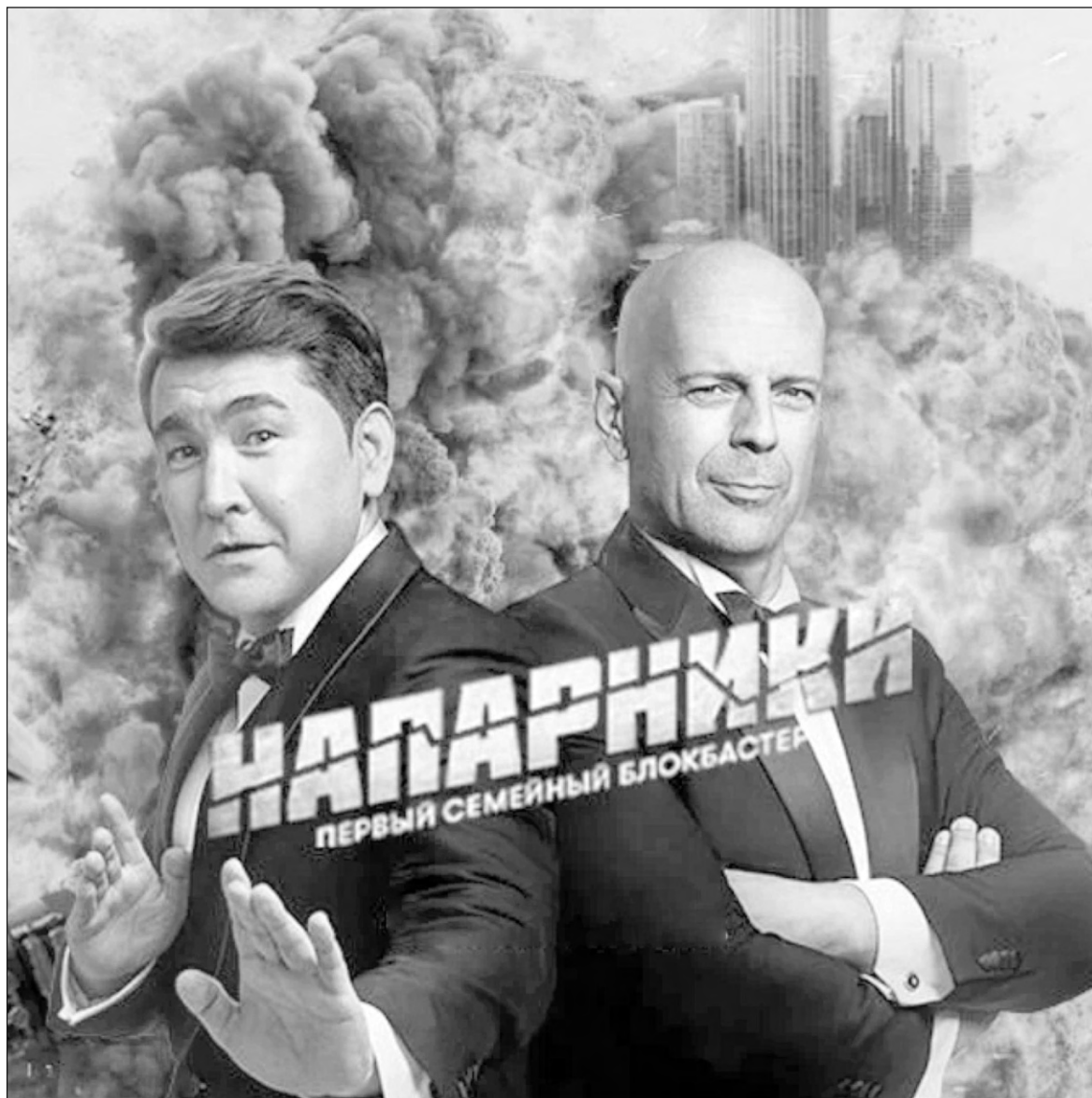
fi recreat acum în 3-5 zile pentru nevoile unui alt proiect. Financiar, serviciile Deepcake ar putea costa mult mai puțin decât salariul al unei vedete.

Hollywoodul nu se mai ferește să apeleze la astfel de tehnologii. Se zvonește că vedete precum Arnold Schwarzenegger, Jim Carrey sau Michelle Pfeiffer și-au creat deja duplicate digitale. Tehnic vorbind, realizatorii se bucură chiar de existența lor, văzând în *deepfake* o nouă unealtă extrem de folositoare. De exemplu, ea poate fi folosită atunci când, chiar în cazul unei producții normale, un actor nu poate fi prezent pe platouri din cauza unei probleme, sau pentru a evita deplasări în zone greu accesibile etc.

Decizia lui Willis este un pas major în ce privește viitorul cinematografului ca atare și deschide un câmp larg de discuții (unii ar spune o cutie a Pandorei) cu privire la aspectele etice, legale și artistice pe care le implică apariția „gemenilor digitali” ai actorilor. Pentru aceștia din urmă, *deepfake* poate fi și o cale din biți și linii de cod de a atinge o anume nemurire. **SDC**

LUCIAN AMARII (JUP)

SUPLIMENTUL LUI JUP

Georgia Meloni și politicile lui Tolkien

De duminica trecută încoace, Georgia Meloni este noua vedetă a politicii italiene și internaționale, după victoria ei în alegerile din Peninsula. Dar ce ați spune dacă ați afla că în gândirea ei politică literatura fantasy și, mai ales, opera lui J.R.R. Tolkien joacă un rol foarte important?

În autobiografia ei, *Io sono Georgia. Le mie radici, le mie idee* (2021), Meloni, în vârstă de 45 de ani, vorbește despre atașamentul („visceral”, comentează „Le Monde”) față de opera lui Tolkien, un atașament care îi influențează politica, așa cum explică ea și într-un amplu articol apărut în „New York Times” (și în care termenii ca „extrema dreaptă” sau „fascism” ar trebui citiți deseori drept „conservator”).

Șefa partidului Fratelli d'Italia a descoperit *Stăpânul inelelor* la vârsta de 11 ani, iar lectura masivei cărți a impresionat-o profund și a transformat-o, pare-se, într-o

admiratoare a literaturii fantasy. La 15 ani, militantă deja în sânul mișcării așa-zis „neofasciste” MSI, Meloni și camarazii ei se deghizau în hobbiți. La 20 de ani, era activă pe net în *chat rooms* sub pseudonimul Khy-ri și se recomanda drept „micul dragon al undernetului italian”. Mai recent, în 1998, a organizat pentru prima oară o manifestare politică a tinerilor de dreapta ce are loc la Roma și pe care a numit-o „conferința Atreju”, o traducere în italiană a numelui eroului cărții *Povestea fără sfârșit* a lui Michael Ende. Ministru în 2008, Georgia Meloni poza lângă o statuie a vrăjitorului Gandalf, iar în 2019 îl lauda pe Captain Harlock, piratul spațial, erou al unui cunoscut francize anime. Chiar înainte de alegeri, se plângea că politica nu îi lasă timp să

vadă noul serial *Rings of Power*. Mai mult ca sigur, însă, producția Amazon ar fi scandalizat-o, la fel cum probabil l-ar fi scandalizat pe însuși Tolkien.

Pentru Georgia Meloni, opera lui Tolkien nu este doar o simplă plăcere literară, reprezintă, pare-se, fundamentul valorilor ei politice. „Cred că Tolkien exprimă mai bine valorile în care credem noi, conservatorii”, declară Georgia Meloni în „The New York Times”. „Pentru mine, *Stăpânul inelelor* nu este o fantezie”. Și nici celelalte personaje fantasy pomenite.

Meloni spune că a învățat de la pitici, elfi și hobbiți „valoarea specificității” și faptul că „fiecare este indispensabil celorlalți deși rămâne un individ de sine stătător”, ceea ce este o lecție despre protejarea națiunilor suverane și

a identităților naționale în Europa. Atreyu, personajul din *Povestea fără sfârșit*, este „un simbol al unui băiat în bătaia cu nihilismul, cu Nimicul care avansează”. Taberele anuale care îi poartă numele educă tinerii italieni despre pericolele globalizării. „Dacă privești în jur, nu se poate spune că greșim, nu-i așa?”, întreabă Meloni. Iar pe piratul spațial Harlock, Meloni îl descrie drept „un simbol al unei generații care provoacă apatia și indiferența maselor”.

Această asociere dintre Tolkien, fantasy și politică nu e ceva inedit în Italia. „Genul fantasy în Italia a fost întotdeauna cultivat de dreapta”, explică Umberto Cropi, fost membru al mișcării conservatoare MSI, Movimento Sociale Italiano. Cele două lumi „împărtășesc aceeași viziune îndreptată contra materialismului, o viziune metafizică a vieții care se opune formelor în care se manifestă lumea modernă”.

„New York Times” spune că această asociere a început atunci când membrii tineri ai MSI, după război, simțindu-se excluși din societatea civilă, au îmbrățișat *Stăpânul inelelor*, carte a cărei versiune italiană era prefațată de Elemire Zolla, filosof important al dreptei din Peninsula și care afirmase că „Tolkien vorbește despre lucrurile cu care ne confruntăm zi de zi”. Asocierea cu Tolkien, prin festivalurile Camp Hobbit, de exemplu (numit de unii un „Woodstock fascist”), a ajutat, strategic chiar, într-o oarecare măsură, la îndepărtarea noilor generații ale drepte și extremei drepte italiene,

cel puțin ca imagine, de retorica fascistă și de imaginea lui Mussolini. Deseori spre stupoarea vechii gărzi a mișcării.

Unii spun că asocierea lui Tolkien cu dreapta italiană nu trebuie exagerată și că ea face mai mult parte din „strategia de comunicare a lui Meloni”. „E parte a brandului ei personal, imaginea unei femei care pare mai puțin agresivă decât alte figuri ale extremei drepte și ale cărei referințe culturale sunt mai accesibile și mai acceptabile”, spune Piero Ignazi, de la Universitatea Bologna. Ignazi este de părere că viziunile fantasy ale lui Tolkien în discursul politic „face ceva mai digerabile aspectele mai puțin plăcute ale repertoriului dreptei”.

În scrisorile sale, Tolkien insista, mai ales pe fundalul ascensiunii lui Hitler (pe care îl detesta) și a războiului mondial, că *Stăpânul inelelor* nu este o alegorie. Dar cartea sa este o operă profund romano-catolică, iar valorile promovate de scriitorul britanic au fost îmbrățișate fâțiș de către conservatorii din întreaga lume, de multă vreme.

Pe Meloni, afirmarea acestor valori au dus-o, în actualul context, în fruntea politicii italiene. Dar, chiar și asupra acestei puteri, politiciană are, cel puțin declarativ, o viziune desprinsă din Tolkien: „Consider puterea foarte periculoasă. O consider un dușman și nu un prieten”. **SDC**

Pagini realizate de
DRAGOȘ COJOCARU

Suplimentul DE CULTURĂ

Marcă înregistrată – Editura Polirom și „Ziarul de Iași”. Proiect realizat de Editura Polirom în colaborare cu „Ziarul de Iași”. Se distribuie gratuit împreună cu „Ziarul de Iași”.

Adresă: Iași, B-dul Carol I, nr. 4, etaj 4,
CP 266, tel.: 0232/214.100, 0232/214111,
fax: 0232/214111

Muzică: Dumitru Ungureanu,
Cătălin Sava

Teatru: Oltița Cîntec

Caricatură: Lucian Amarii (Jup)

Grafică: Ion Barbu

Actualitate: Nona Rapotan,
Constantin Piștea

Publicitate: tel. 0232/252294

Distribuție: Mihai Sirbu
tel. 0232/271333.

Abonamente: tel. 0232/214100

Tarife de abonament: 45 lei pentru 3 luni;
91 lei pentru 6 luni; 182 lei pentru 12 luni.
Prețurile includ și tarifele poștale.

Redactor-șef: George Onofrei
Redactor-șef adjuncț: Radu Cucuteanu
DTP: Adina Arnăutu
Rubrici permanente: Bobi (Fără Zahăr),
Dragoș Cojocaru, Andrei Crăciun, Florin
Ghețau, Cătălin Pavel, Radu Pavel Gheo
Carte: Mihaela Pascu-Oglindă,
Marius Mihet, Cristian Teodorescu,
Alina Purcaru, Cătălin Constantinescu,
Ioan-Alexandru Tofan, Dana Pirvan

Muzeul, de la cultură la propagandă în războiul cultural

DRAGOȘ COJOCARU

„Curatorii însărcinați cu conservarea istoriei tratează trecutul ca pe o sursă nefârșită de rușine”, afirmă în articolul *The end of the museum* (publicat de „Spiked”), sociologul și profesorul universitar Frank Furedi.

Furedi pornește de la întâlnirea organizației International Council of Museums (ICOM) de la Praga, de la sfârșitul lui august, când, spune el, „delegați din întreaga lume au discutat dacă muzeele trebuie să rămână instituții raționale, să devină ușor *woke* sau complet *woke*”. Mai precis, la Praga s-a discutat despre o nouă definiție a ceea ce înseamnă un muzeu și a scopului acestei instituții, iar ICOM a decis o nouă definiție. Votată de 92% dintre participanți, ea conține pentru prima oară termeni precum „inclusivitate”, „sustenabilitate” și „etică”, prezenți în ultimul an în vocabularul activiștilor politici.

Astfel, acum, un muzeu este „o instituție permanentă, non-profit, în slujba societății, care cercetează, colectează, conservă,

interpretează și expune patrimoniul material și imaterial. Deschise publicului, accesibile și incluzive, muzeele promovează diversitatea și sustenabilitatea. Ele funcționează și comunică în mod etic, profesional și cu participarea comunităților, oferind experiențe variate pentru educație, distracție, reflecție și împărtășire a cunoștințelor”.

„Este o definiție care trebuie asumată de către UNESCO și care va ajuta apoi la a hotărî dacă instituțiile sau galeriile private din întreaga lume se pot califica la statutul de muzeu recunoscut oficial”, spune „The Art Newspaper”.

O definiție care, se pare, a provocat multe și aprinse discuții,

iar Furedi (care, în articolele sale, este preocupat de faptul că societatea și universitățile sunt tot mai afectate de ideologie) prezintă rezultatul întâlnirii de la Praga drept o înfruntare între un număr tot mai mare de activiști *woke* și specialiștii muzeografi tradiționali. „Pentru mulți dintre delegați, mai ales cei din lumea anglo-saxonă, vechea definiție, cea din 1972, este prea desuetă și prea «albă», scrie Furedi. El amintește că la precedentă conferință ICOM, de la Kyoto, în 2019, „curatorii activiști” au propus o definiție care „sună mai degrabă a manifest politic”, al cărui scop ar fi fost, transpus în practică, „transformarea muzeului într-o instituție de

îndoctrinare politică”. Furedi spune că noua definiție este un compromis, iar o publicație precum „Washington Post”, care susține cauzele progresiste, este de acord. „Trebuie reținut că «muzeu» vine din greacă și înseamnă «lăcașul muzelor», scrie „Washington Post”. „Mai mult aspirațional decât prescriptiv, acest limbaj actualizat vine într-un moment dificil pentru muzeu, care trec printr-o reevaluare culturală amplă (în original, termenul folosit este *reckoning*, care are și înțelesul de „răfuială” – n.r.) care a atins aproape fiecare nivel al operațiunilor lor, inclusiv deciziile privind finanțarea și ceea ce este expus în galerii. Noua definiție reflectă acest reevaluare, dar unii critici spun că nu merge suficient de departe pentru a recunoaște istoriile complicate ale muzeelor de centrare a perspectivelor alb, masculin și occidental.”

Dar, în realitate, spune Frank Furedi, „în ciuda compromisului de la Praga, transformarea muzeelor este un proces deja început. În lumea anglo-saxonă, administratorii și curatorii însărcinați cu păstrarea moștenirii națiunilor

lor s-au pliat pe un scenariu cultural care privește trecutul într-o manieră complet negativă sau chiar ostilă. Ei promovează un scenariu care atribuie conotații negative obiectelor din colecțiile lor, mai ales dacă aceste exponate simbolizează și comunică valori asociate cu civilizația occidentală”.

Nu este o afirmație exagerată și există numeroase exemple în ultimii ani, în Occident, în care activitatea muzeelor a fost puternic politizată. De exemplu, Gabriele Finaldi, directorul Galeriei Naționale din Londra, afirma în 2020 că, odată cu ascensiunea grupării marxiste Black Lives Matter, „muzeele nu mai pot să tacă sau să rămână neutre din punct de vedere politic”.

„Delegații ICOM de la Praga au refuzat să devină complet *woke*”, scrie Frank Furedi. „Dar este o realitate faptul că muzeele importante sunt târâte oricum în acest război cultural. Artefacte și colecții expuse de secole au devenit brusc «problematic». Tot mai mult, instituțiile culturale din Occident, în special muzeele, judecă artefactele culturale din perspectiva adecvării lor politice, mai puțin din cea a valorii lor istorice, artistice sau estetice.

Mai rău chiar, aceste instituții ar trebui acum să promoveze ura față de trecut și să denigreze orice simbol cultural care celebrează moștenirea istorică a națiunilor vestice”, spune Furedi. **SDC**

Despre mecanică, fotbal și cotele apelor Dunării

La o primă citire a titlului, ați putea crede că Dumitraș a amestecat într-un fes niște noțiuni, apoi le-a scos în pur stil dadaist și le-a alăturat. Vă asigur, însă, că nu este așa. Este un titlu echilibrat și dublat de conținut edificator.

Munca artistică m-a purtat prin multe locuri în această vară și nu de puține ori a trebuit să trec Dunărea,

cu bacul, pe la Galați. Am putut observa cum, la diferență de câteva săptămâni, debitul fluviului nostru scădea considerabil. Pe lângă faptul că luciul apei căpăta pe alocuri tente de verde crud, fiindcă apăreau limbi de uscat cu iarbă apetisantă taman în mijlocul traiectoriei barjelor, coborârea spre catamaran devenea din ce în ce mai abruptă, făcând ca multe autoturisme să își rașcheteze ori botul, ori baia de ulei. Practic, cota Dunării câștiga câțiva microni din lacrimile sărmanilor șoferi care o traversau. Mi se părea ilogic ca un ditamai fluviul să arate

ca un pârâu mai răsărit. La ora la care scriu aceste rânduri mă aflu în Drobeta Turnu Severin, după un foarte frumos festival de umor. Discutând cu oameni ai locului, unul din ei m-a întrebat dacă mai curge apă pe Dunăre în zona Moldovei. Era o întrebare pusă cu aroganță, de către un om care părea că știe deopotrivă răspunsul și cauza.

Am optat pentru o atitudine umilă, ba chiar mi-am permis să exagerez puțin, răspunzându-i că pe la Galați trecem fluviul pe jos, suflecându-ne pantalonii până la glezne. Simțindu-se probabil

gâdilat în orgoliu, cetățeanul mi-a spus că așa ne trebuie, fiindcă l-am supărat pe domnul primar din Drobeta. Așa prescurtează ei numele municipiului.

Vă dați seama că nu puteam fi mulțumit frântura asta de explicație, așa că l-am rugat să dezvolte. Astfel am aflat că în data de 25 aprilie 2011 actualul lor domn primar se afla la plajă, pe malul Dunării, împreună cu niște prieteni. Jucau o miuță și, din neatenție, viitorul edil a șutat mingea în apă. Nefiind meci de polo, nimeni nu s-a încumetat să sară după ea. S-au mulțumit să o privească cum se îndepărtează în aval și să aproximeze că va ajunge în Galați cam în zece zile.

După zece zile Oțelul Galați devenea matematic campioana României, învingând cu 2-1 FC Timișoara. Nu putea fi o simplă coincidență.

BOBI

VOI N-AȚI ÎNTREBAT, FĂRĂ ZAHAR VĂ RĂSPUNDE

Primarul Drobetei este ferm convins că echipa lui Dorinel Munteanu a jucat cu mingea găsită pe Dunăre, chiar dacă stafful, în frunte cu Marius Stan, ajuns și el primar, a negat mereu acest lucru. Așa că omul a hotărât să închidă Porțile de Fier și să nu lase nici o picătură să curgă până când nu va primi, retroactiv, medalie de campion în calitate de proprietar al mingii. **SDC**

ISSN 1584-8272

